

Revista

VĂNĂTORILOR

**ORGAN OFICIAL AL UNIUNEI GENERALE
A VĂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA**

Recunoscută Persoană Morală
prin Legea din 1 Maiu 1932.

UNIUNEA GENERALĂ A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA

RECUNOSCUTĂ PERSOANĂ MORALĂ PRIN LEGEA DIN 1 MAIU 1923

SUB INALTA PROTECȚIE A M. S. REGELUI

Sediul: **Str. GENERAL CHR. TELL No. 9 bis — BUCUREȘTI**

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

Inalți Președinți de Onoare:

M. S. REGELE GEORGE AL GRECIEI ȘI A. S. R. PRINCIPELE NICOLAE

Președinți de Onoare :

N. RACOTA, GH. NEDICI și A. MOCSONYI

Președinte :

Dr. I. COSTINESCU

Vice-Președinți :

GH. SCHINA și ALEX VASILCO

Secretar General :

Colonel DIMITRESCU ALEXANDRU

Membrii-Consilieri :

BĂLĂNESCU T., General BALIF E., Dr. BEJAN I., BITTERMANN JUL., Dr. BOTEZAT EUG.,
Colonel BOZAC AUREL, BRĂTIANU DINU, Dr. CĂLINESCU I. R., Căpitan CĂLUGĂRU
EUGEN, CRĂCIUNESCU CORNEL, CRAIOVEANU EUGEN, DRĂCEA M., Dr. JUVARA ER-
NEST, LINȚIA DIONISIE, General MANU G. G., Dr. MEȚIANU N., OLTEANU GAVRIL,
PAVLU D., Dr. PHILIPOVICZ., PLAGINO G., POP I., POPESCU I. Maior C. ROSETI
BĂLĂNESCU, G-ral SAMSONOVICI, SĂULESCU N., Maior SCHNEIDER SNYDER R., ȘTEFAN
V. V., SUȚU ALEX. Cluj, G. TELEAGĂ, TIPEI S., Dr. G. UDRISCHI, WITTING E.

Censori :

CAȚAFANI V., ȘTEFĂNESCU G., GOLESCU G. A., PĂNOIU ILIE, NEDELCU G.

Comitetul de lectură :

Dr. G. NEDICI, Dr. R. I. CĂLINESCU, E. CRAIOVEANU, Dr. G. SCHINA, Cpt. CĂLUGĂRU E.

CONTRIBUȚII:

Membrii plătesc o cotizație anuală de Lei 300, în care este cuprins și abonamentul obligator la

„REVISTA VÂNĂTORILOR“

Societățile : plătesc o taxă fixă de afiliere de lei 10 de fiecare membru până la 100, iar dela 100 înainte numai Lei 5. Ele plătesc un abonament obligatoriu la „REVISTA VÂNĂTORILOR“ de 400 Lei anual și o cotizație anuală de 20 de Lei de fiecare membru.

Abonamentul la „REVISTA VÂNĂTORILOR“ este obligatoriu pentru toți membrii „UNIUNEI“

Scopurile U. G. V. R. cuprinzând interesele tuturor vânătorilor din întreaga țară, toate Societățile de Vânătoare se pot grupa în jurul ei.

Statutele U. G. V. R. se trimit la cerere contra 20 Lei în mărci poștale

Correspondența fără mărci pentru răspuns și cererile pentru interveniri la autorități, neîntovărășite de timbrele legale, rămân fără răspuns.

Orele de primire la Uniune : În toate zilele de lucru dela 9—1 și 4—7

Sediul: **STR. GENERAL CHR. TELL No. 9 bis — BUCUREȘTI III**

— TELEFON 2-51-58 —

Se poate livra și cu
armare separată a
oțelelor
țevei de
glonț.

Cel mai bun și mai efin
DRILLING fără cocoșe
al tipurilor noastre.

Noul nostru Drilling fără cocoșe
„MARS“

C. A. FUNK & Co., Fabrică de arme, SUHL - Germania

VINDEM depozitul nostru de modele dela Uniune la prețul de cost. Printre ele se găsesc: Arme mixte sistem Bock, cu 2 țevi lisse, Drilllinguri, arme cu 2 țevi lise, expresuri (două țevi de Glonț), Cu și fără ejector automat, carabine de vânătoare cu repetiție, cu și fără lunete.

Execuțiuni speciale, modificări reparațiuni, urgente și efine. Oferte de prețuri la cerere.

Reuniunea Română a Prăsititorilor de Câini

Sediul: CLUJ — STR. MAȘINIȘTILOR No. 4

Aduce la cunoștința celor interesați că le stă la dispoziție în orice chestiune Chinologică și Chino-technică. Mijlocește **GRATUIT** cumpărări de câini, dar numai de rasă cu pedigree. Ține registrele matricole oficiale pe toată țara, pentru toate rasele de câini, pedigreeurile emise de noi fiind recunoscute ca singure oficiale în străinătate.

UNIUNEA CHINOLOGICA CEHOSLOVACA
(C. K. U.)

Președinte, Cpt. retr. **FELIX WERLIK, BRNO, KESSELSHMIEDGASSE 10** având contract de reciprocitate cu R. R. P. C. stă la dispoziția membrilor reuniunii în orice chestiune chinologică. A se adresa prin R. R. P. C. Contractul se poate vedea în No. 10 și 11, 1930 al Revistei Vânătorilor. La orice corespondență adresați mărci de răspuns.

REVISTA VÂNĂTORILOR

ORGAN OFICIAL AL UNIUNEI GENERALE A VÂNĂTORILOR DIN ROMANIA

SEDIUL UNIUNEI: STR. GEN. TELL 9 bis. — TELEFON AUTOMAT 2-51-58

CĂTRE MEMBRII UNIUNEI

Potrivit obișnuințelor din anii trecuți, pentru achitarea cotizațiilor în restanță a membrilor către Uniune, s'a expedit și anul acesta Revista contra ramburs. Deosebirea față de trecut este că în loc de Aprilie, s'a făcut operațiunea abia în Septembrie, nutrindu-se mereu speranța de a reintra în posesiunea registrelor, cari au fost ridicate de către biuroul fostului consiliu de administrație dela sediu și nu au fost restituite până acum, împotriva tuturor diligențelor făcute în acest scop.

Lipsită de evidența situațiunei platnice a membrilor, cancelaria era în neputință de a reconstitui pe altă cale registrul de partizi, decât pe calea rambursării și cu acceptarea afirmațiunilor făcute de membri asupra situațiunei debitului lor, ca punct de plecare.

Ținând seamă de aceste împrejurări, domnii membri sunt rugați a nu interpreta faptul ca o indelicateță din partea administrației Uniunei ci — așa cum este în realitate — un caz de forță majoră, despre producerea căruia s'a anunțat în prealabil prin numerile precedente ale Revistei.

Domnilor membri cari au continuat a primi Revista pe primele trei trimestre ale anului, dar cari au refuzat numărul încărcat cu ramburs, ne permitem a le trimite din nou numerile pe Septembrie și Octombrie cu RUGĂMINTEA INSISTENTĂ de a ne comunica următoarele date, printr'o cartă postală:

1. Dacă cotizația domniilor lor pe anul în curs a fost deja achitată.
2. Dacă neachitată fiind, înclină a o achita încă în cursul anului pe altă cale decât cea a rambursării.
3. Dacă, spre marele nostru regret și în detrimentul existenței Uniunei, reflectează a NU se mai considera ca membru al ei în viitor.
4. Dacă în acest din urmă caz este dispus a achita cota din abonamentul anual pe cele trei trimestre expirate.

În numele Uniunei, care grație unor gesturi subiective ale unora din membri este slin-gherită în existență ca instituție, tocmai atunci când rostu-i se impune mai mult ca oricând, solicităm sprijinul membrilor ei, rugându-i să facă totalmente abstracție de considerațiuni personale — schimbătoare prin însuși natura lor — și a avea în vedere numai Instituția, care trebuie să rămână statornică.

SECRETARIATUL GENERAL AL UNIUNEI

Adunarea Generală Extraordinară dela 19 Iunie a decis, ca materialul contributiv la modificarea „Legii pentru Protecția Vânatului și Reglementarea Vânătoarei” să fie publicat în „Revista Vânătorilor”.

Părerile și doleanțele vânătorimeii românești, aduse publicității, vor putea astfel fi supuse discuțiilor, cristalizate ca punct de vedere al Uniunii și susținute de aceasta, la timpul potrivit, față de legiuitor.

Incepând cu acest număr publicarea rezumatelor după propunerile obținute de Uniune încă din anul 1931, Revista va con-

tinua în numerile viitoare publicarea celorlalte propuneri.

Critici obiective, argumente documentate pro și contra, date statistice, observațiuni locale, cari pot limpezi chestiunile vor fi pe rând consemnate la această rubrică, mijloc, care va permite contactul intelectual al membrilor Uniunii Generale și deci sporirea patrimoniului moral al vânătorilor, prin înțelegerea reciprocă și înlăturarea aprecierilor subiective.

COMITETUL

D. Ölvös Balasz dela Casa Verde Timișoara propune următoarele :

1) Să se limiteze brigadierilor de vânătoare, câte cel mult 5000 Ha. pentru îngrijire, cine are mai mult să angajeze al doilea sau chiar mai mulți brigadieri. Angajarea brigadierilor de vânătoare să fie obligatorie. Neconformarea să constituie motiv de reziliere a contractului.

2) Paznicii publici să fie oameni cu carte și vânători experți.

Pentru inspectorii de vânătoare e de părere că nu e condiție exclusivă de a fi intelectuali, dar să cunoască numaidecât ocrotirea și prăsirea vânatului. Să fie pus la concurs în fața Consiliului permanent de vânătoare, sau a unui delegat al său. În județele mari să fie ajutat de subinspectorii și dacă e fond să fie plătiți, contribuind la aceasta cu o cotă și societățile de vânătoare.

3) Să se limiteze cantitățile de vânat în raport cu întinderea terenului de vânătoare. Executarea acestei Decizii să se controleze de către Inspectorii de vânătoare și paznicii publici.

4) Ministerul să organizeze capturarea vânatului viu, mic, unde se găsește în prisos, obligând societatea proprietară să vândă ministerului cu prețul în-doit celui impușcat, pe care apoi ministerul să-l revândă pentru colonizare și împospătarea sângelui în alte teritorii. Ministerul să dea rețelele, cutiile de transport, etc., adăugând prețul la costul vânatului vândut.

Vânatul viu să se vândă numai Ministerului sau prin Minister, iar 10% din acest vânat capturat să se dea gratuit Ministerului.

5) Colonizarea fazanilor să fie obligatorie, acolo unde locul și clima corespunde.

6) Cere examen pentru vânători, că pot mânui arma și pricepe ocrotirea vânatului.

7) Vânătorii să cumpere obligatoriu dela Minister, odată cu permisul de vânătoare, o cărticică cu instrucțiuni despre normele de vânătoare și ocrotire, prăsire, etc. a vânatului. La primirea permisului pe anul următor să o arate, contrar e considerată pierdută și obligat a cumpăra alta.

8) Fiecare societate să fie obligată a se abona la revista Vânătorilor, pentru cei ce nu cunosc limba română să fie obligați a se abona la o revistă minoritară.

9) E de părere ca Ministerul să angajeze instructori ambulanti, cari în timpul ernei, să țină cursuri la cercurile de vânători despre ocrotire și alte chestiuni importante vânătoarei. Să aibă diurnă și liber pe căile ferate.

10) Relevând importanța câinilor de vânătoare ca tovarăș necesar vânătorului, cere ca Ministerul să înființeze un institut regnicolar pentru prăsirea câinilor pur sânge care să țină sub controlul ministerului matricolele și pedigriurile. Tot Ministerul să patroneze expozițiuni și concursuri.

11) La școala de brigadieri de vânătoare să se înființeze o secțiune pentru dresajul câinilor de vânătoare, iar până la formare de experți în materie să fie angajați din străinătate.

12) Să se anuleze vama la câinii de rasă importați și din acei ce avem mai multă nevoie în scopul de a se crea în țară, cu timpul, o rasă națională de asemenea câini, acclimatizată și adaptată mediului.

13) Statul (Ministerul) să aranjeze tir de porumb cu scopul de a crea mulți și buni trăgători.

14) Arendările terenurilor de vânătoare să se facă pe minimum 10 ani și să se prefere persoanele de încredere pentru protecția vânatului, indiferent dacă alteineva oferă mai mult.

15) Sporirea fondurilor pentru scopuri vânătoarești la Minister, s'ar putea obține prin majorarea cotei la arendările terenurilor comune.

16) Direcția Vânătoarei să fie autonomă iar funcționarii oameni de specialitate.

17) Să se reguleze prin lege pășunatul în păduri ca să nu împiedice prăsirea și protecția vânatului, iar pășunatul porcilor să fie strict interzis.

18) Unde se oprește vânătoarea pentru împușcarea unei specii să se reimpospăteze și reorganizeze cu alt vânat.

19) Braconajul să fie considerat ca furt și pedepsit în consecință.

20) Jandarmii să fie obligați a se ocupa mai mult de vânat și să impuște și câini hoinari. Șeful de post să fie cunoscător în ale vânătoarei.

21) Predarea vânătoarei să fie obligatorie la școlile silvice și agricole inferioare medii și superioare. În diplomă să se treacă și media notei, în știința vânătoarei.

Propunerile Societății Vânătorilor „Căpriorul” din Dumbrăveni:

1. Vânătoarea iepurilor să se înceapă conform legii cu 15 Septembrie.

2. Să se admită vânătoarea cu copoi în județele unde majoritatea societăților de Vânătoare sunt pentru acest fel de vânătoare.

3. Să se poată nimici câinii agricultorilor găsiți pe teritorii de vânătoare chiar și în tovărășia stăpânului, între timpul de 1 Februarie până la 10 Octombrie.

4. Să se ridice de către Stat imediat permisul și

arma dela persoanele, cari astăzi din ori ce motiv nu mai sunt membri în nici-o societate de vânători.

5. Inspectorii județeni să fie numiți de către Minister la propunerea societăților din județ. Se vor propune 3 din cari Ministerul va putea alege.

6. La turmele de oi să se admită un număr redus de câini: până la 50 oi 2 câini, la 100 oi 3 câini; la 150 oi, ori mai multe 4 câini.

Câinii să fie înzestrați cu lemnul reglementar, iar în lipsa acestuia să poată fi impușcați oriunde s'ar găsi.

Domnul Dr. Iosif Teleky, din com. Acatari, județul Mureș, membru al U. G. V. R., propune:

1) Vânătoarea cu copoi să fie permisă dela 1 Noiembrie până la 1 Februarie și pentru epuri.

2) Vânătoarea epurilor să fie prelungită până la 1 Februarie.

3) Vânătoarea rațelor să se înceapă la 1 August.

Argumentațiile d-sale sunt: că unele păduri muntoase sau stâncoase, sau cu prea mari desigurii, vânătoarea nu e posibilă de cât cu copoi, or copoiul basset cu care e permis, mai cu seamă pe zăpadă e neîntrebuințabil de oarece acest câine fiind cu picioarele scurte nu poate alerga nici 500 m. pe asemenea timpuri și obosește sau se împotmolește în zăpadă, iar copoiul mare nu poate fi periculos pentru prinderea vânatului de cât cel rănit sau bolnav.

Vânătoarea la sărite este și nedemnă pentru un vânător corect și mai cu seamă nepractică fiindcă în acest fel se impușcă mai mult epuroaice deci se pierde proporția de un epure la patru epuroaice, și în definitiv cu copoiul se mai poate impușca multe pisici și vulpi, ceace e folositor vânatului util.

Societatea pentru Ocrotirea Vânatului, din Făurești-Vâlcea, propune:

1) Arendările terenurilor comune, în caz de opunere, să fie sesizat Ministerul, care să aibă dreptul legal de a le arenda forțat, potrivit cu estimația terenurilor vecine.

2) Acolo unde există Societate de vânătoare, toți vânătorii, pe o rază de 30-50 k-tri, să fie obligați a se asocia la aceste societăți, contrar să nu li se elibereze permisele de vânătoare.

3) Să se suprimă termenul de prescripție, la delictele de vânătoare.

4) Paznicii publici de vânătoare, să se recruteze numai dintre membrii Soc. de vânătoare.

5) La art. 94 să se introducă în lege și pentru Președinții Soc. de vânătoare, dreptul ca făcând parte din personalul autorităților de stat, și deci în drept d'a dresa acte de dare în judecată.

6) Să se introducă în lege un articol categoric pentru dreptul legal d'a se ucide câini vagabonzi.

Societatea Vânătorilor din Siret, prin Președintele său, d-l Teofil Grecu, propune:

La art. 3 al. a. — Demonstrează cu mai multe exemple, lacunele din lege referitoare la proprietățile de vânătoare de 1000 sau 100 Ha. susținând că în lege nu e bine explicat acest articol cu aliniatul său și propune introducerea unei fraze care ar suna cam astfel:

„Chiar dacă nu ar forma un corp neîntrerupt și ar fi situat în una sau mai multe comune, dar legate cu un drum public, canale, căi ferate și râuri, nu întrerup corpul vânătoresc.

La art. 5. — Preconizează că proprietarii de terenuri mai mari de 100 Ha. să înglobeze pentru folosirea vânătoarei pe cele mai mici de 100 Ha. sau în

unele cazuri chiar mai mari, atunci când sunt întrerupte în diferite feluri. În lege nu există modalitatea de aranjat asemenea litigii. Propune ca arbitru Prefectura județului sau șeful ocolului silvic.

La art. 8. — Cere să se distingă bine ca averile moșnenilor să fie arendate pentru vânătoare de către tutorele (administratorul) lor.

La art. 9. — Se cere lărgirea publicității arendărilor comune de vânat, luându-se acestea dela „Monitorul Oficial” și date la Monitorul județean și o revistă de vânătoare, în plus publicațiile să fie afișate la sediul autorităților din județ, iar deosebit anunțate individual societăților de vânătoare din acelaș județ.

La art. 10. — Propune ca jurământul și deci recunoașterea paznicilor să se ia dela Minister trecându-se la Prefecți sau judecătorie cu aviz favorabil al Primăriei sau poliției locale.

Paznicul să aibă și dreptul a purta armă de serviciu și să poarte și un semn distinctiv unitar. Stăpânul paznicilor privați să poată cere pentru aceștia din urmă permis de vânătoare și orice acte referitoare la dreptul de a vâna și să li se acorde și 50% reducere la taxele permiselor de vânătoare.

La art. 11. — Se cere a se introduce în lege pentru arendările prin bună învoială dreptul și pentru societățile de vânătoare.

Chiar cu ocazia licitației, dacă e un singur concurent să se poată arenda pe loc prin bună învoială, dar numai dacă ofertantul este o societate de vânătoare sau un proprietar de vânat propriu; numai aceștia să fie astfel avantațați, iar la licitații să fie preferați, chiar când oferă prețuri mai mici.

La art. 13. — Proprietarilor de vânat propriu și societăților de vânătoare să li se dea autorizație de arendări a dreptului de vânătoare „pe vecie”.

La art. 14. — Primarul să împartă cotele de arendă proprietarilor respectivi la arendările comune.

La art. 32. — Urmărirea vânatului rănit să fie permisă și pe teren străin însă vânatul găsit să fie predat proprietarului.

La art. 33. — Pentru paznici e suficient jurământul spre a obține permisul de port armă.

Proprietățile arendate și oprite forțat a se vâna pe ele, să li se prelungească contractele, iar pe timpul oprit să fie scutit de arendă.

La art. 27. — Se cere reducerea cu 50% la permise și timbre, aceasta din cauza crizei actuale.

La art. 46. — Valabilitatea permiselor de vânătoare să înceapă la 1 Febr. în loc de 1 Ianuarie.

La art. 49. — Propune limitarea valabilității permiselor de port armă la 3 ani.

La art. 50. — Paznicii privați jurați să fie scutiți de taxa de port armă.

La art. 52. — Permisele de posedat revolvere și pistoale să se libereze de Prefectul județului.

La art. 66. — Se cere asimilarea paznicilor ordinari cu ofițerii inferiori de poliție.

La art. 68. — Se cere depunerea jurământului paznicilor ordinari la judecătoria respectivă unde i se va libera certificat, pe baza căruia să obție permis de vânătoare, dacă vrea stăpânul și să i se reducă taxele cu 50%. Asemenea și pentru pădurari, pentru paznicii holdelor, a villor, etc.

La art. 72. — Propune ca societățile de vânătoare să fie preferate la licitație chiar dacă oferă mai puțin.

Actele legale necesare vânătorului, să se elibereze numai în baza avizului favorabil al societăților respective unde fatalmente solicitatorul trebuie să fie numai de cât membru.

Expediție științifică și vânătorească românească în Africa

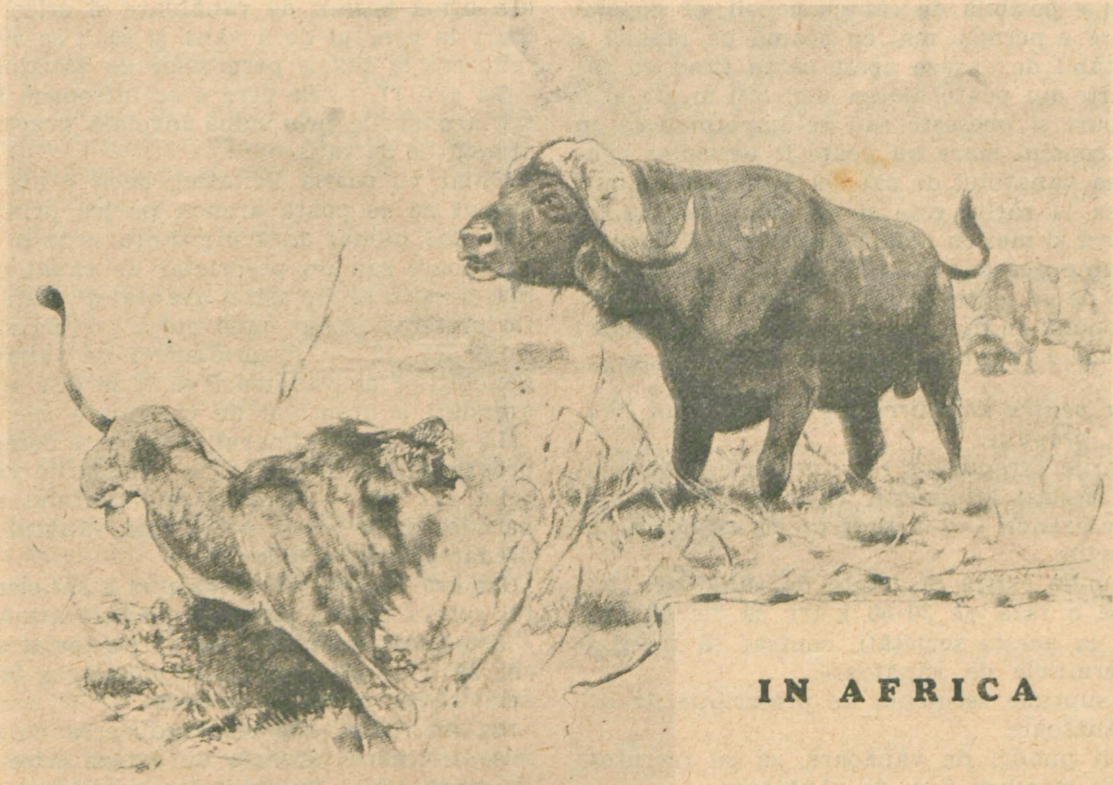
Un grup de intelectuali români compus din d-nii: Oct. Furlugeanu, f. prefect; Dr. Liviu Gabor, medic; Dr. Halalai, chirurg; Liviu Iuga, avocat; Prof. D. Linția, ornitolog; Dr. I. Marina, medic; C. Miu-Lerca, publicist; Iuliu Petcu, chimist; Ing. Victor Vlad, profesor la Școala Politehnică; și Prof. Gh. Olteanu, au luat inițiativa organizării primei expediții românești în Africa Centrală.

Literatura noastră științifică este săracă în descrieri amănunțite a continentului fierbinte, bazată pe date culese la fața locului de către români. Pentru o cât mai perfectă realizare a scopului urmărit, cei 12 membri participanți la această expediție, ele-

incă de cercetările de până acum. Nu se va neglija nici studiarea piețelor comerciale prin cari expediția va trece.

Tot drumul se va face pe un autocamion anume amenajat în acest scop. Plecarea este fixată între 1—15 Noembrie a. c. Itinerariul: Iugoslavia, Grecia, Egipt, Sudanul englez, Uganda, Congo belgian, Tanguanica. Reintoarcerea probabil prin Arabia.

Toate datele culese sistematic de membrii expediției formează baza întocmirii de studii speciale, cari vor fi primele cărți românești, scrise documentat despre Africa. Expediția va mai aduna și materialul de interes științific, preparat de specialiștii

IN AFRICA

mente exclusiv românești, — sunt astfel aleși și împărțiți, iar explorările și cercetările astfel sistematizate, încât aportul lor, va fi o contribuție prețioasă la ramurile științelor în cari vor activa.

Expediția va fi prevăzută cu aparate fotografice, de filmare, precum și toate aparatele necesare spre a înregistra și reda fidel, pe lângă peripețiile parcursului și detaliile de interes științific din mediul ce va fi străbătut. Vor fi făcute studii geologice, zoologice, botanice, geografice, etnografice, etc. Aceste studii vor fi făcute absolut amănunțit, cuprinzând toate detaliile, atât de interes general cât și științific, cu precizări asupra chestiunilor nelămurite

cari o compun, contribuind astfel și cu colecții de exemplare rare, zoologice, botanice, etc., la îmbogățirea muzeelor noastre naționale.

Expediția se compune din 12 membri: 2 medici, 3 profesori, 2 ingineri, un publicist, 3 vânători preparatori, și un operator de cinematograf.

Comitetul de organizare al acestei expediții, aduce publicității că mai este încă un loc liber pentru un vânător amator, care dispune de posibilități materiale pentru a contribui la completarea fondului necesar.

A se adresa: „Comitetul de Organizare“, Timișoara, Pension Central V. 9.

VÂNAT

D-l Maior Roseti Bălănescu, valoros colaborator de totdeauna al „Revistei Vânătorilor“ autorul excelentului și căutatului „Almanahul Vânătorilor, unul din fondatorii „Uniunii Generale“ și actualul membru în consiliul de administrație, prin articolul „Vitalitatea Vânatului și Efectele Proiectilelor a reușit să stimuleze interesul vânătorilor studioși întru atât, încât — cea ce constituie un record — primim deodată două, articole conținând reflexiuni asupra chestiunii ridicate de autor.

Cu vie satisfacție și în speranța ca D-l Maior Roseti Bălănescu va fi și de astădată îndrumător pentru doctrinarii vânătoarei românești, dăm publicității ambele articole.

Reflexiuni asupra articolului „Vitalitatea vânatului și efectele proiectilelor“

de **Const. Stănescu, Ploești**

Domnul Maior Roseti-Bălănescu, care pe lângă calitatea de cunoscător profund al artei vânătoarei mai are și talentul de scriitor, cetit de toți cu plăcere, pune în discuțiune o chestiune la care se poate răspunde multă vreme, fără a se ajunge la precizări hotărâtoare. Chestiunea stărnește foarte mult interes și sunt sigur că o va aborda toată lumea vânătoarea-scă.

Din capul locului și fără nici o argumentare s'ar putea spune, că mai mult sau mai puțin există o deosebire de vitalitate între specii de vânat diferite, comparabile însă ca greutate.

Înainte însă de a pomeni despre unele constatări, care în chip ne îndoelnic conchid la confirmarea existenței acestei deosebiri, să căutăm — în măsura posibilității — a descoperi și cunoaște factorii care fac vitalitatea variabilă, factori care s'ar putea grupa în două categorii și anume:

1. Externi, care ar cuprinde toate mijloacele și împrejurările în care se vânează și
2. Interni, sau organici, care după specii, după vrâstă și condițiunile de viață, constituiesc un anumit scut de rezistență, pe care l-am putea defini coeficient de vitalitate.

Presupunând că factorii externi ar fi constanți, de pildă: starea atmosferei, distanța, câmpul de tragere, pozițiunea animalului, gradul lui de oboseală; apoi: arma, cartușul, etc., rămân în considerație factorii interni, ca unii care influențează coeficientul de vitalitate.

Intr'adevăr, gama structurii epidermei, coeficientul de elasticitate al țesutului muscular, consistența și volumul țesutului adipos, frecvența globulelor în circulația sângelui și deci cantitatea și felul de electricitate dezvoltată, constituiesc pentru regnul animal marea diversitate a factorilor de vitalitate.

În mod simplist, ignorând întreaga chirurgie ce se petrece în corpul animalului pătruns de snopul aliecelor, ne mărginim la interpretări fanteziste în ceea ce privește puterea de rezistență a vieții. Foarte puțini se gândesc și își imaginează o scară a numărului și felului de lovituri, care asigură o probabilitate deucidere mai mare și cei mai mulți dintre noi neglijează faptul destul de important că traiectoria — în străpungerea substanțelor cu densități diferite — suferă o serie de frângeri, ceea ce corespunde refracțiunilor razei de lumină care străbate lichide sau mase cristaline inegale ca greutate specifică.

Tot atât de mult se trece cu vederea faptul că proiectilele întâmpinând rezistență își transformă energia de mișcare în cea de căldură, etc.

Chiar dacă am considera unul din factorii externi, cartușul, ca fiind perfect constant, încă nu ne imaginăm marea deosebire de grupare a alicelor.

De regulă snopul unui cartuș tip, tras de una și aceeași armă, variază ca grupare și dispersiune de la foc la foc, astfel în cât, trăgând succesiv și în condițiuni aproape egale asupra unei serii de epuri, vom avea diferite momente de oprire, datorite înțalnirii sau ocolirii arterelor, nervilor, etc.

Când după izbitura primită se produc hemoragii mici animalul continuă să trăiască câteva ore sau câteva zile, până se rezorb acele chiaguri mici.

Când din potrivă se produc hemoragii mari oprirea se face instantaneu și animalul moare imediat după acest moment sau chiar în acest moment.

Apoi când lovitura primită în coloana vertebrală interesează nervii locomotori, animalul rămâne de cele mai multe ori pe loc, atins, de paralizia membrilor.

Animalul se va vindeca într'un timp oarecare — dacă nu intervine vreo infecțiune — când alicele străbat țesutul muscular fără a produce hemoragii.

În mod teoretic cam astfel s'ar prezenta lucrurile, sunt însă numeroase cazurile, când, deși se produc hemoragii mari, animalul continuă să trăiască 10—20 secunde, poate și mai mult, ceea ce îi dă posibilitatea să se apere sau să se ascundă.

Câteva exemple ne încredințează și mai mult despre acest lucru.

Așa de pildă un franciog (*Lanius collurio*) primește din față în piept un glonț de 9 m/m, tras dintr'o armă de salon ghintuită. După lovitură, a sburat în linie dreaptă aproximativ 30 metri, bătând normal din aripi și după ce a mai planat încă 20-25 metri a căzut mort.

Pasărea prezenta pe axul longitudinal al corpului un orificiu larg uniform de aproximativ 10 m/m, organele interne, inclusiv tubul digestiv, fiind complet evacuate.

Despicând-o am găsit inima neatinsă însă deplăsată și arterele smulse.

Raportul dintre volumul pasărei și cel al glonțului ar fi acelaș cu al unui obuz de 75 m/m și corpul unei căprioare.

Alt caz. O prepeliță primește de flanc snopul ali-

celor nr. 10, dintr'o armă calibru 12, de la distanța de două zeci de metri. Fără a trăda sub vreo formă izbitura primită, a mai sburât aproximativ patru-zeci de metri, lăsându-se apoi jos ca orice prepeliță sănătoasă.

Am găsit-o încă vie pe un mușuroiu de cârțiță, ne mai putând însă zbura. Abia după 4-5 minute a murit și jumulind-o am constatat la exterior că 12 alice au pătruns în corp prin flancul stâng, iar din ele 9 au eșit prin cel drept.

Despicând-o am găsit inima perforată de două alice, însă orificiile împănate cu fulgi din cei lungi, pufoși, ce cresc sub aripi.

Un alt caz extrem de interesant se produce cu un solitar de aproape două sute de kilograme greutate.

De la 15 metri depărtare este lovit de flanc și anume în regiunea inimii de un glonț expres de 10 m/m. Căutându-și adversarul porcul prezintă celalt flanc, în care de asemenea primește un expres de 10 m/m. Continuă galopul în căutarea vânătorului, pe care îl găsește la tulpina unui brad, în jurul căruia se angajează un adevărat cadril, pe care zăpada imaculată din pădure ni-l înfățișează în toată mărișoarea lui.

Abea după a treia lovitură cu șevrotine, porcul apucă pe un povârniș și la o depărtare de treizeci de metri cade mort.

Am făcut personal deschiderea cavităților toracice și abdominale. Animalul primise cele trei focuri trase asupra lui și anume: gloanțele expres străbătuseră toracele dintr'o parte în'alta la un interval de șase centimetri unul de altul. Aorta fusese ruptă de-asupra inimii; iar chiagul de sânge era de mărișoarea unui ficat de bou. Șevrotinele sfâșiaseră complet plămânul drept.

Adaog că gloanțele, în afară de ruperea aortei, au făcut adevărate ravagii în ambii plămâni, au zdrobit coastele și totuși animalul a șarjat viguros timp de două-trei minute.

Dau aceste exemple ca să ilustrez nu deosebirea de vitalitate de la specie la specie, ci niște fenomene foarte greu de explicat pe calea cunoștințelor noastre.

Până și'n cazurile când se produc cele mai mari pierderi de sânge și se distrug complet unele organe principale, nu totdeauna vânatul moare fulgerător.

S'ar putea spune cu drept cuvânt, că, din cauza acestor așa zise fenomene, clasamentul pe care am intenționat să-l facem, ar fi numai aparent. Plecând dela un factor constant și mergând funcție de toți ceilalți, care sunt mai mult sau mai puțin variabili, de pildă anotimpul, starea atmosferei, distanța, uti-

lajul, etc. ajungem fără îndoială tot la constatările ne concludente.

Prin urmare deosebirea de vitalitate nu poate fi explicată pe calea armelor de foc, ci ea trebuie căutată pe un tărâm nou.

Nu toată lumea a avut ocaziunea să constate că în măcelării, carnea proaspătă, adusă de la abatorii, este încă vie chiar după două ore de la tăierea animalului. Ajunge să lovim cu o nuiă, cu o cravașă sau cu o bară de metal mușchii coapselor și vom vedea cum ei se contractează, destinzându-se din nou în secunda a doua sau a treia.

Mișcarea aceasta ne dă impresia clară a unei senzații de durere și ea ne dovedește, că, atât timp cât nu s'a epuizat hrana primită din circuitul ultim al sângelui, celulele continuă să trăiască. Coordonarea funcțiunii lor se face în baza fluidului electromagnetic acumulat din timpul vieții animalului.

Acelaș lucru se petrece cu șerpii decapitați, al căror corp se svârcolește timp de mai multe ore.

Dacă n'am risca să ne facem vinovați de prea multă fantezie, am aborda următorul raționament în dibuirea adevăratelor cauze care contribuiesc la creșterea sau la micșorarea coeficientului de vitalitate.

Știm că celulele, care intră în compunerea organelor, diferă unele de altele, după funcțiunile ce ele îndeplinesc.

Mai știm că aceste celule, în adaptarea lor la funcțiuni, s'au diferențiat, tinzând continuu la desăvârșire.

Ele primesc hrana prin vasele sanguine și de la centri nervoși, prin rețeaua nervilor, fluidul electromagnetic necesar.

Celulele de o structură superioară, de pildă cele care compun fibrele musculare striate, le găsim atât în organe principale, cu funcțiuni reflexe de cea mai mare regularitate, cum este inima; cât și în musculatura animalelor, care au nevoie de mai multă flexibilitate, cum ar fi la șerpi, la feline, etc.

Presupunând că celulele în genere joacă și rolul de acumulatori, sau mai bine zis de condensatori electrici, putem deduce că acelea, care sunt capabile de o dinamică mai mare, acumulează fluid electromagnetic mai mult și deci când se produce disociațiunea elementelor constitutive, degajează acest fluid într'o măsură mai mare.

Aci s'ar părea că stă cheia coeficientului de vitalitate și'n acest caz nu ne mai poate servi de etalon arma de foc.

Efectele proiectilelor și vitalitatea vânatului

Dela Dragoș Vodă-Cernăuți

Către d-l maior Roseti-Bălănescu

Stimate Doamnă Maior,

Desigur, spre a putea trage o concluzie, care să nibe — patina — legi, în chestiunea pusă de Dv. în discuție, ar trebui comparate, nu zeci sau sute, ci zeci sau sute de mii de lovituri de armă, date pe diferite specii de vânat însă de greutate egală. Ar mai trebui ca loviturile să fie date în aceleași condițiuni, aceiași armă, aceleași proiectile, sub o egală influență a acelorași factori, care pot modifica calitatea loviturii și ar mai trebui în mod cât se poate, de mai matematic exact, ca loviturile să distrugă res-

pectiv aceleași celule din organismele diferitelor specii de vânat.

După umila mea părere, lucrul acesta este *absolut imposibil*. Deci, ne-ar rămânea să cercetăm, mai mult empiric — grosso modu — tot prin observație și comparație dacă în adevăr *vitalitatea* diferitelor specii de vânat nu variază, fie că le comparăm la greutate egală, fie indiferent de greutate.

Și fiindcă ați adus vorba de „*meritul unei stricte autenticități*”, mă voi servi mai întâiu de o serie de cazuri, publicate în presa germană de vânătoare, a căror autenticitate nu poate fi pusă la îndoială, a-

vând în plus și sprijinul unor cercetări de o competență necontestată. Redau rezumativ, cazurile citate de Hugo Schaeffer, în Deutsche Jaegerzeitung Nr. 4 din 1932.

1. Glonte Cal. 8 cămașă de oțel 11/12, gr. 15,5 grame, încărcătură 3 gr. Rotw. Nr. 5. Cerb împușcat din spate, glonteile îl străbate de-alungul, deformându-se, trece prin inimă și se oprește în osul pieptului. Cerbul continue să meargă 5 km. până să cadă.

2. Glonte S. Cal. 8 vârf de plumb, 3 gr. Rotw. Nr. 5. Cerb în bocănit, glonte tras dela 60 m. distanță, trece prin inimă, oprindu-se în partea cealaltă, sub piele. Cerbul continue să boncănească înainte ca și cum nu s'ar fi întâmplat nimic. Abia după 5 minute cade mort.

3. Mistreț împușcat foarte de aproape, cu un glonte compus din 3 gloanțe lungi de plumb Cal. 8, legate împreună și tras cu o țevă lissă. În împușcătură, cele 3 gloanțe se desfac, două lovesc la burtă, al treilea lovind dinapoi în cap, trece sfărâmand tot creierul și rămâne înfipt în țeastă, în față. Înainte de a cădea, mistrețul mai merge 600 de pași, trecând un părau și două gârle.

4. Mistreț în timpul gistitului. Impușcătura peticește inima, el însă continue să meargă peste 1000 de metri.

5. Antilopă împușcată cu cartușul 404, glonteile îi aruncă stomacul afară. Fuge peste 4 km. și ajunsă din urmă, fuge din nou și dispore.

6. Căprior, la deschiderea căruia, se constată o rană vindecată. Glonteile trecuse prin inimă și cămașa de oțel rămăsese și fusesse încrescută în inimă.

7. Glonteile 474, Cal. 9,3 mm, 18,5 gr. greutatea, încărcătura 3,5 gr. Rotw. Nr. 5. Căprior împușcat în timpul împărecherei, de la 80 m. distanță, lovitura la spată sus, glonteile trecând prin plămâni. Căpriorul nici nu se mișcă măcar. I-și ia pe urmă capra și începe să-o măie. După 2 ore jumătate revine în acelaș loc și este împușcat cu un alt glonte (Manlicher Sch. 6,5×54).

8. Un braconier asasin, împușcat cu glonte de pistol, cămașă complectă de oțel, glonteile perforând stomacul. Fuge pe jos 13 km. și este arestat într'o cărciumă, tocmai când mânca o tartină cu unt și bea bere.

Tot în acest articol, Schaeffer citează la fel ca și Dv., cazuri de iepuri loviți la burtă, care-și pierd intestinele pe drum.

Tot rezumativ, câteva cazuri citate de Ferdinand von Raesfeld, în minunata sa lucrare „Das Rehwild”, ediția III-a, pag. 641 ș. u. :

9. Căprioară împușcată cu glonte de plumb, Cal. 12,6 mm, 6 gr. pulbere neagră încărcătură. Impușcătura în regiunea inimei, inima neatinsă e svârlită afară pe zăpadă. Căprioara mai fuge 70 de pași.

10. Căprior împușcat de aproape, cu glonte S. 8 mm. vârf de plumb, pe vremea împărecherei. Căpriorul acuză lovitura și se aruncă înainte, cu gura deschisă, nelăsând sânge. După 30 de pași, lângă un trunchiu de copac, se găsește inima țapului. De aici înainte, urmă de sânge — cu cofa. Mai fuge 80 de pași înainte de a cădea. Desigur că împușcătura împinsese, inima încă legată de vasele sanguine, afară pe gaura de eșire a glontelui. Căpriorul, în fuga lui nebună, ștergându-se de copac, inima a fost smulsă și rupându-se toate vasele a căzut jos.

11. Căprior, căruia împușcătura îi rupe piciorul stâng de dinainte, de sub lopătică. Urmărit, n'a putut fi găsit. După 7 săptămâni e împușcat, având piciorul stâng lipsă, iar montul rămas fiind complet vindecat.

12. Glonteile 8/88, cu vârf de plumb. Căpriorul acuză lovitura, fuge 100 de pași și cade mort. Se constată că glonteile a șters numai pielea pe 2 cm. distanță, sub burtă, în locul unde se află înlăuntrul, diafragma. Desigur că în cazul de față, moartea a fost produsă prin puterea de isbire a glontelui.

13. Mistreț împușcat de D-ra Eugenia Botezat cu cartușul longriffle Cal. 22. Revista vânătorilor Der cembrie 1929.

14. Cazul povestit de Principele George Valnetin Bibescu în R. V. Februarie 1931. Un bivol african, care primește 11 gloanțe 450, toate bine plasate. În să primele 10 se desfăcuseră fără să pătrundă în a-dâncime și abia al 11-lea a sfâșiat inima prăbușind bivolul la pământ.

15. Glonteile Mannlicher Cal. 6,5 al Armatei Române. Bandit împușcat de Plut. Jand. Zernescu în pădurea Colincăuți, jud. Hotin. Impușcătura — à bout portant — la subsuoara stângă, străbate pieptul curmezis, eșind prin umărul drept, pe care-l svârle afară, mâna dreaptă atârând numai în niște cureluse de piele. Plămâni făcuți tocătură, traheia arteră, esofag, artere, vine, totul rupt și căzut împreună cu inima pe diafragmă. Banditul, cu carabina în mâna stângă, mai fuge 22 de pași, înainte de a cădea mort.

Mă opresc ! Numai din literatura străină, se pot scoate mii de cazuri. Iar dacă — Revistei noastre — i-ar trăsni prin cap, să ție deschise coloanele ei și dacă camarazii noștri s'ar porni să scrie pățaniile cu prepelițoi, care nu vroiau să moară, cu vulpile fără picioare, care ajung totuși la vizuină după kilometri întregi de fugă, cu epurii morți, care totuși se scoală și-o iau la sănătoasa, — auf Nimmerwiedersehen, — cu mistreții, care în goană și pe tăcutele, încasează gloanțe, plumbi, poște, caiele, alice, ploaie mărunță, toate ceaunele din sat făcute hârburi și ceva sare pe coadă, — desigur că se poate scrie atât, încât Revista să aibă material, până la a doua vneire a lui Hristos.

Nu trag, pentru moment, nici o concluzie din cazurile citate, voi reveni pe scurt, ulterior.

Ați aruncat — cinci cuvinte — și veți recunoaște și Dv. că chestiunea are mii de fețe și s'ar putea scrie volume întregi. Eu cred că ea nu poate să fie complect și științific lămurită, din simplu motiv că dacă în balistică sunt legi și formule matematice, în ceea ce privește însă — viața și moartea — aici sinus, cōsinus, viteză sau kg. metri nu mai au valoarea lor, din formulele algebrice.

Numai cele două trusturi gremane B. K. I. V. și R. W. S., fabrică peste două sute de feluri de cartușe de vânătoare cu glonț, pentru vânatul mare. Ținându-se seamă și de celelalte fabricate europene, a-ajungem aproape la cifre astronomice. Iar speciile de vânat european, care seucid cu glonț, sunt 14 până la 15, dela elan și urs la cocoși și dropioi. Atunci de ce atâta cartușe ? Mai mult încă, în ultima decadă, pe lângă că s'au îmbunătățit toate cartușele vechi, s'au aruncat pe piața vânătoarească cartușe peste cartușe, care de care mai perfecționate, cu titluri bombastice, de viteze și razanțe fantastice și cu kg. metri suficienți să omori Ceahlăul. Pentru ce toate acestea ?

Pe lângă alte cauze, cred, că principalul motiv a fost cererea vânătorilor, care doreau mereu razanțe și kg. metri cât mai mulți, deoarece puterea de viață sau mai bine zis moartea — nu ținea pas cu numărul kg. metrilor.

Știți și Dv., de diferiți „oameni cu pușcă”, care visează arme, care dintr'un foc să ucidă o miriște întreagă, rămânând numai ca Azor să le aducă prepelițele moarte, sau un glonț, care să împuște razant,

roată împrejurul globului pământesc și să ucidă pe o rază de 100 de metri numai prin presiunea aerului, căci de nimerit — asta se întâmplă mai rar.

Iertați-mă, vă rog, că insist asupra acestor lucruri, dar mi se pare că ele luminează puțin chestiunea ridicată de Dv. Încă un fapt, perfect autentic, tot din presa germană, numele persoanelor nu interesează. Există un englez celebru pentru vânătorile sale din Africa. Trage totdeauna cu carabina Mannlicher-Sch. 6,⁵×54. Un prinț german, care vroia să plece în Africa la vânat, s'a adresat unui armurier englez, cerând să-i construiască o carabină la fel, arătându-i că această armă trebuie să-i servească în Africa. Armurierul i-a răspuns imediat, să-și aleagă alt cartuș, special pentru vânatul african, deoarece, nu oricine are ochiul, sângele rece și curajul nebun al englezului, care împușcă întotdeauna dela distanțe foarte scurte și cu lovituri astfel plasate, că orice vânat african trebuie să se prăbușească, înainte de a-l ajunge pe vânat.

Vă recunosc Dv. — ca ofițer ați făcut studii speciale — o superioritate zdrobitoare și necontestată asupra mea, în ce privesc cunoștințele de balistică.

Totuși așa laic cum sunt, îndrăznesc să nu prea cred în formula „altă putere de omorîre va trebui să aibă un proiectil destinat unui mistreț de 200 kg. și alta un glonț destinat unui dropioiu cu 13 kg.“. Cred însă că aveți perfectă dreptate, atunci când vorbiți „de deosebirea între importanța mecanică și importanța fiziologică a aceleiași lovituri“.

Dați-mi voie, — să mă declar —, căci eu nu sunt din aceia, care după ce fac trăsnaia, nici nu vor — să se declare —. Nu am pretenția că cele ce urmează sunt, literă de evanghelie. Sunt lucruri știute și arhiștiute de Dv. și dacă le mai spun încă odată, e pentru ca oricine să-mi poată urmări procesul de gândire și voi fi recunoscător orișicui, care îmi va arăta că am greșit și va dovedi că altul e adevărul. Cum vânatul nu-i cuvântător, suntem siliți să facem numai deducțiuni plecând de cele mai multe ori dela om — cea mai perfectă ființă —, urmând să tragem concluziuni, cu o oarecare aproximație, față de vânat.

În componerea unui organism viabil, sunt organe principale și secundare, după rolurile, pe care le îndeplinesc. Se poate concepe un om, fără mâini, fără picioare, orb, surd, mut, fără un rinichiu, fără unplămân, cu stomacul și splina scoase afară prin operație și chiar fără o parte din crer. Viața însă este imposibilă fără inimă, ficat, plămâni, intestine, etc. Incetarea funcționării unui organ principal, declanșează procesul morții, care-i mai lent sau mai rapid, după însemnătatea și funcția organului.

Pe noi vânătorii, chiar din punctul de vedere al chestiunii de față, nu poate să ne intereseze decât procesul rapid de moarte — instantaneu dacă se poate — vânatul să cadă trăsmit în foc.

Pentru o asemenea moarte rapidă, nu pot veni în considerație decât loviturile la sistemul nervos, la inimă, la plămâni sau la organele principale și sub anumite condițiuni. La sistemul nervos trebuie să deosebim partea centrală a lui (creerul mare-mic, măduva spinărei) și celelalte centre nerovase ale diferitelor organe, un fel de filiale nerovase. Sistemul nervos central comandă conștient sau inconștient pentru ființă funcțiunile tuturor organelor componente. Dacă această dirigare se oprește, moartea se produce instantaneu, deoarece tot organismul încetează să lucreze. Fiziologii spun că postul principal de comandă al vieții și-ar avea sediul în — medula oblongată — o parte a sistemului nervos central, situată între creerul mic și măduva spinărei. Orice deranj în acest punct, înseamnă moarte instantanee.

Deci, o lovitură a unui proiectil, cât de mic, care ar lovi în acest punct, ucide la fel, fie o prepeliță, fie un hipopotam.

Sistemul nervos poate fi oprit în travaliul său, fie prin izbitură, fie prin lipsă de hrană, lipsa sângelui, care este elixirul vieții.

Izbitura poate opri întregul sistem sau numai o parte a lui — paralizii parțiale —. Lovitura poate fi definitivă sau trecătoare. Ea poate fi directă sau reflexă, atunci când lovind un centru nervos (a unui organ principal) se produce un proces fiziologic, un fel de șoc, care paralizează întregul sistem nervos. Aceste lovituri reflexe ar putea fi comparate cu curenții electrici de inducție.

Așa se explică cred, exemplele date de Dv. cu paserea lovită peste cap sau cea cu gâtul tăiat, loviturile de ștergere a sistemului nervos principal, așa zisele Grell-Schuesse și așa se explică Knock-out-urile în sportul boxului, care deși nu sunt mortale, paralizează întregul organism pentru un timp mai scurt sau mai lung. (Cu toate că foarte rari, sunt și cazuri mortale, fără să se fi produs răni sau hemoragii interne, ci datorite, numai acestor șocuri reflexe). Câteodată, lovitura nici nu-i nevoie să fie mecanică, poate fi numai emotivă, (calicul care câștigă milioane la loterie și cade trăsmit la aflarea vestei, etc.).

Efectul proiectilului, în cazul loviturii în sistemul nervos, va fi cu atât mai hotărîtor și mai instantaneu, cu cât lovitura va fi dată într'un centru mai însemnat sau cu cât va fi mai puternic efectul reflex, atunci când lovitura isbește într'o parte mai îndepărtată sau mai puțin principală. Bineînțele că acest efect reflex va fi în raport direct proporțional, cu masa de nervi pe care-o lovește sau o distruge. Știindu-se că cele mai sărace părți, în nervi, ale corpului unui animal, fiind burta și deșertul, se înțelege dela sine pentru ce — din punct de vedere vânătoresc — loviturile în aceste regiuni, sunt cele mai proaste lovituri ce se pot da. Și totuși, aproape toate lutovirile la burtă sunt mortale, dar trebuie să treacă timp. Chiar la om, intestinele sunt aproape insensibile și atunci se explică ușor, cazul braconierului arătat mai sus, cazul nenorocit petrecut la Buzău în timpul recentelor alegeri, sau cazul sinucigașului, relatat de presă, care după ce își rupe cu mâinile bucăți de intestine. Și ceea ce poate suporta omul, poate suporta și vânatul — ființe inferioare și mai puțin esnzibile.

Însă, în aceste cazuri, nu poate fi vorba de vitalitate, ci doar de insensibilitate. Și totuși, sunt lovituri la burtă careucid instantaneu sau foarte repede. În aceste cazuri, cred că nu poate fi vorba decât de izbituri reflexe asupra centrelor nerovase vecine, printr'un șoc de explozie, fie a gazelor, fie a lichidelor, sau moartea-i adusă de o hemoragie foarte puternică.

Sistemul nervos poate înceta funcțiunea sa, prin lipsa de sânge. Rănila produse inimii, vaselor sanguiifere sau plămânilor, aduc moartea mai repede sau mai încet, în pas egal cu hemoragia care se produce. (În cazul când lovitura ne-a adus un efect asupra sistemului nervos). Dacă ruptura produsă nu-i gravă și dacă hemoragia e slabă, sunt posibilități de vindecare, mai ales la plămâni. E de ajuns să ne gândim la rănila de războiu și la răniții, care trăiesc și azi, cu diverse proiectile în mușchiul inimii. Chiar dacă inima e sfărâmată de proiectil și încetează să bată, atâta vreme cât sistemul nervos mai are sângele necesar pentru întreținerea lui, el își îndpelinește mai departe funcțiunea, omul ca și vânatul nu se prăbușesc până ce nu se produce anemierea necesară să oprească funcționarea sistemului nervos. Deci

iată și explicația pentru multele din cazurile arătate.

Se mai întâmplă uneori și alte procese interesante d. e. inima rănită de glonte nu se oprește din funcție. Însă prin contracțiile ei, ruptura se mărește producând cu încetul desfacerea complectă a inimii. Nu mai așa, poate fi explicat cazul de sub Nr. 4.

Rănila, la celelalte organe principale, pot aduce moarte instantaneu, dacă dau lovituri reflexe, care să paralizese sistemul nervos, sau mai lent, după gravitatea hemoragiei sau a procesului de moarte, care începe în organism prin nefuncționarea organului lovit.

Natura a avut grija ca să ascundă cât mai adăpostit, toate aceste organe, fie într-o cutie osoasă (sistem nervos principal) fie cât mai în interiorul corpului. Deci pentru atingerea acestor puncte, proiectilul trebuie să pătrundă cât mai departe și să rupă echilibrul vieții, — *weit ins Leben hinein* — (adânc și departe în viață) cum o spune foarte plastic vânătorul german.

Atunci, desigur, cade sub simțuri că alt proiectil trebuie pentru o rândunică și cu totul altul pentru un elefant. Dar astfel pusă chestiunea, e cu totul străină — de chestiunea vitalității, a puterii de viață. Dacă am presupune un proiectil, o alică de 3 mm. cu o putere de penetrație de 4 c. în țesutul cărnos omenesc, acest proiectil trimis printre coaste în inimă, ar putea ucide, să zicem pe X sau Y, campion de box, un atlet tânăr, sănătos, viguros și deci cu o formidabilă putere de viață, însă n'ar avea nici un efect asupra unui obes bătrân, astmatic, sclerotic, diabetic, etc., care e deja cu amândouă picioarele în groapă, însă, care are un strat de 5 cm. grăsime în dreptul loviturii. Și desigur vorbind numai de lovituri la inimă, un anumit proiectil ucide un iepure de 5 kg., dar n'are nici un efect asupra unei broaște cu carapace de aceeași greutate, poate ucide un căprior și n'o să poată ucide o oaie cu lâna pe ea și plină de scăieți, poate ucide o vacă de 300 kg. și nu va avea nici un efect asupra unui mistreț uns cu rășină sau cu noroiul din scaldătoare uscat sau înghețat pe dânsul.

Am văzut foc, care a ucis preplița dar ș'un cal în același timp (ploaie Nr. 10), am văzut mistreț căzând trăsnet dintr'un singur alică Nr. 5, (lovitura din apoi sub ureche) și un oarecare Gheorghe Handrachi a împușcat în 1900, în pădurea Tureatca din județul Dorohoiu, un creb capital cu 16 raze cu ploaie Nr. 7, de aproape e drept, dar l-a împușcat. În schimb iepurile, de care vorbiți, lovit cu glonț sferic Cal. 16, mistreți cu câte 10 împușcături pe dânsii, trăind mai departe, iepuri primind câte 10—15 focuri pe linia pușcașilor, acuzând toate loviturile și totuși mergând înainte, unele din cazurile arătate dela început etc., etc.

Ce dovedesc toate aceste lucruri și ce concluzii se pot trage? După mine următoarele:

a) Scoaterea din funcție a unui organ indispensabil vieții, trebuie să aducă moartea oricărei specii de vânat.

b) Fie direct, fie reflex, loviturile la sistemul nervos, produc la fel, aceleași efecte, pe toate speciile de vânat, indiferent de greutatea lor.

c) Loviturile care produc hemoragii, aduc moartea mai repede sau mai încet după iuțea, cu care se produce anemia sistemului central nervos, la orice specie de vânat, iarăși indiferent de greutate.

Concluzia deci — *nu există o putere de viață deosebită între diferitele specii de vânat* — indiferent de greutate.

Recunosc că vânătorul, dacă voia — practica —

sustine totuși că ar fi o deosebire. După mine, are un fel de dreptate, dar nu din punctul de vedere, pe care-l discut — al vitalității —. Mai ales iarna, pe zile geroase, spun camarazii „azi vânatul e grozav de tare”. Adevărul însă este că lovitura e slabă din cauze atmosferice. „Vânatul e mai tare iarna ca vaza”.

— Da, dar numai îmbrăcămintea lui. Sitarul e mai slab ca cioara, se spune, dar penajul e la fel? Elefantul nu cade așa de ușor ca o prepeliță — cred, dar o lovitură la fel în — medula oblongată — îi prăbușește instantaneu și o lovitură la inimă, îi doboară la fel la pământ, numai — proporțion gardée —.

Dacă la prepeliță e suficient un proiectil, care să deschidă în inimă un orificiu de 2 mm. patrați la o suprafață a inimii de un cm. patrat, la elefant, ar trebui — pentru comparație — un proiectil, care să dea un orificiu de cel puțin 20 c. patrați la o suprafață de cca. 1000 cm. patrați. Este drept că un căprior lovit de 40 alică Nr. 4 cade trăsnet, nu însă din cauza kg. metrilor ci din cauza ravagiilor produse în organism. Ar putea primi 400 de alice, dar dacă nu vor răsbate decât în piele, căpriorul va merge înainte, cu toate că kg. metri vor fi deajuns. Dacă s'ar socoti numai suprafața orificiilor de scurgere a sângelui la aceste 40 de fire, și dacă am face comparația raportându-se la greutatea unui elefant, atunci acesta ar urma să primească 40 de proiectile de mărimea unor lovituri de tun aproape și bineînțeles va trebui să cadă și el trăsnet.

Spaima, nu crede, să mărească vitalitatea. Nu urmărim, imediat, vânatul rănit, pentru a nu-l sili să se ducă — cât ar putea el să mai meargă până'n clipa căderii — ca să nu ne îngreune căutarea și găsirea lui. Că spaima poate anestezia durerea, asta da. Și invers, durerile psihice pot fi amorțite prin dureri fizice, (omul își smulge părul, rupe carnea de pe el, se dă cu capul de pereți, etc., bufnăcii dau cu armele de copaci și-și blestemă zilele, pulberea sau fabricile de cartușe). Și cum sunteți cavalerist, mi se pare că iavașaua — tot pe aici își are explicația.

Desigur însă, că legea biologică — că vitalitatea variază în raport invers cu perfecțiunea unui organism — rămâne în picioare. Organismele inferioare au o vitalitate enormă, iar omul are cea mai slabă putere de viață. Șopârlei îi rupi coada — crește alta, o rămă o tai în bucăți — câte bucăți, atâtea rămâne și un biolog german, dacă nu mă înșel, Weissmann, cu mijloacele, pe care le are azi știința la îndemână, a dovedit că ființele mono-celulare sunt nemuritoare prin faptul că-și reînnoiesc viața prin diviziune. Vânatul nostru este însă aproape de vârful scării regnului animal — între vertebrate.

Că între diferitele specii de vânat, sunt deosebiri foarte mari, nimenea nu poate contesta, dar tocmai din această cauză nici nu se prea poate face comparații între ele. Tot ca o axiomă trebuiește admis și faptul că în aceeași specie, puterea de viață poate varia, după indivizi, după posibilitățile de hrană, după vârstă, după anotimpuri etc. Tot așa desigur că nu poate fi discuție asupra faptului de diferențiere în compunerea chimică a organismelor diferitelor specii de vânat.

De asemenea, nu se poate tăgădui, că vânatul răpitor cu pene sau cu păr, e altfel construit ca celelalte specii de vânat din neamul lor, având un sistem osos și mușchiular cu mult mai puternic și mai dezvoltat trăind din lupta zilnică, dând și primind răni, desigur că după succesiunea milioanelor de generații, ele să fie adaptate acestor condiții de viață și deci, sunt poate mai puțin sensibil la durere și organismele lor sunt astfel construite că vindecă mai ușor rănila

primite. Căci dacă n'ar fi așa, speciile răpitoare ar fi trebuit să piară de mult.

Dar totuși, din punctul nostru de vedere, — al împușcătorei —, aceste deosebiri, cred că nu joacă nici un rol și chiar dacă ar juca vr'un rol, el este de o infinit de minimă importanță.

Strămoșii noștri au pus la pământ vânat mai capital, mai sănătos și mai vânjos decât vânam noi, fără să aibă habar de marea razanță, de extra mare viteză, de Magnum-bombă, Halger, Hoff-mann, Springfield, Savage etc., etc. Vânănd cu arcul, cuțitul, buzduganul și pușca cu cremene, mi se pare că din punct de vedere vânătorească, ne erau cu mult, cu foarte mult superiori.

Chestiunea această — a vitalității —, mai are încă zeci de fețe, pe care poate fi discutată, în afară — de împușcătură —. E o chestiune care a chinuit și chinuște încă generații întregi de vânători din alte țări cu o tradiție și o cultură vânătorească de secole, fă-

ră a fi ajuns încă să fie complet și definitiv lămurită, pentrucă în fața muțeniei vânatului, totul se clădește pe presumpțiuni.

De ani întregi visam, să am ocazia de a vă cunoaște personal. Dacă vă aduceți aminte, când întâmplarea mi-a hărăzit acest prilej, v'am mulțumit pentru clipele de mare mulțumire sufletească, pe care mi le-ați dăruit prin talentul de scriitor și înalta D-voastră cultură vânătorească. Vă mulțumesc încăodată, în fața întregii vânătorimi românești.

Almanahul din anul trecut l-am citit din scoartă în scoartă într'o singură noapte și am impresia că a adus mai mult folos culturii vânătorești în România decât alte publicații în ani de zile.

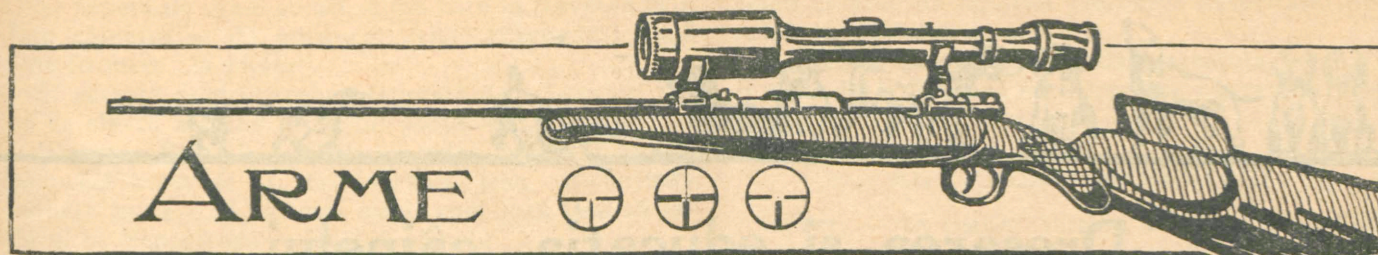
Așteptăm cu nerăbdare apariția Almanahului p. anul viitor.

Waidmannsheil, din partea mea și a camarazilor mei.

Incercuit

Pulberea Specială „Hasloch“

de Maior **Schneider-Snyder Roland**

din Div. Vânători Călări

Pentru vânat mare (cerb, mistreț, Capră) se întrebuițează glonte.

Poșurile nu ar trebui utilizate niciodată pentru distanță mai mare de 10-15 metri, de oarece dincolo de această limită dispersiunea este atât de mare încât numărul de poșuri necesar la uciderea animalului nu va nimeri ținta.

Sigur că arareori se va găsi un vânător, dotat cu atâta stăpânire de sine, încât să se rețină de a trage peste această distanță limită.

De aci deducția, ce se impune, ca la asemenea vânat, posesorul unei puști cu țevi lise să plece cu cartușe cu glonț (rotund sau cilindric).

De acestea sunt numeroase modele, cele mai frecvente sunt „Stendebach“ și „Brennecke“.

Alegerea modelului atârnă de experiența personală a fiecăruia, cele mai răspândite sunt acele „Brennecke“. Descrierea acestora este de prisos, ele fiind prea cunoscute.

Menționez că glonțul Brennecke poate fi tras și prin țevile „choke-bore“, pe când Stendebach fabrică gloanțe deosebite pentru țevile cilindrice și cele choke-bore. Glonțul rotund poate fi tras cu țeava cilindrică, pe când prin choke-bore nu se poate trage decât gloanțe cari pot trece ușor prin gura țevi choke-bore, de pildă pentru țeava cal. 12 să se pună în cartuș glonț cal. 14.

În orice caz precizia loviturii cu glonț cilindric este covârșitor superioară celei cu glonț rotund.

Glonțul Brennecke este prevăzut cu o bură de pâslă de circa 10 m.m. grosime. Această bură servește pentru dirijarea glonțului în țeavă și apoi pe traectorie.

În mod greșit unii vânători pun glonțul Brennecke peste bura grasă întrebuițată la alice și apoi sertizează. Acest procedeu este greșit, căci adausul unei bure grase împieteează asupra preciziei loviturii. Glonțul Brennecke trebuie pus cu bura sa de pâslă direct pe încărcătura de pulbere și apoi bine sertisat.

Glonțul Stendenbach din potrivă ne având adaptată bura sa, se așează aceasta în prealabil peste pulbere și apoi se sertizează. Nici Brennecke nici Stendebach nu se încarcă cu bură obișnuită pentru alice.

Precizie și grupare strânsă nu se poate cere decât dela un cartuș exact încărcat și cu întrebuițarea unei pulberi potrivită scopului.

Pulberea neagră se comportă bine și în acest caz, pe când întrebuițarea oricărei pulberi fără fum, fără distincție de scopul urmărit, este o greșală.

Majoritatea vânătorilor germani preferă glonțul Brennecke.

Pentru satisfacerea cererii vânătorilor, Fabrica de pulbere din Hasloch a. M., după studii și încercări minuțioase, a stabilit și fabrică acum o pulbere spe-

cială pentru glonțul Brennecke, pe care a pus-o în comerț numai în cartușe speciale cu glonț Brennecke.

Nu se vinde pulberea aparte.

Astfel de cartușe exercită o presiune medie de 410 atmosfere, adică o presiune care este cuprinsă în limita presiunilor admise pentru puștile etalonate la întrebuițarea pulberii fără fum.

Efectele balistice sunt: V5=454 sec. m.; V12,5=419 sec. m.; V25=389 sec. m.; V60=320 sec. m. — T10=0,022"; T25=0,06"; T50=0,128"; T60=0,161—E5=287 Kg. m.; E12,5=245 Kgm.; E25=206 Kgm.; E60=143 Kgm.

Pentru tirul cu glonț, țelul armelor lise nu este suficient. Acel care vrea să tragă cu glonț prin arma cu țeavă lisă, trebuie să ia hotărârea de a-și prevedea arma cu un sistem de viză demontabilă, bineînțeles punând la punct arma prin încercări de trageră cu viză și țel. Aceasta variază după caracteristicile individuale ale armei.

Bune rezultate se ating până a 60 metri, ceș ce corespunde la toate cerințele de tir, ce pot fi pretise.

Unele arme au marcat surprinzător de mică dispersiune. „Institutul pentru încercare de arme de foc Berlin-Wansee“ se pronunță foarte elogios asupra rezultatelor obținute cu glonțul Brennecke prin întrebuițarea pulberii speciale dela Hasloch („Kugel und Schrott No. 20 din 15/XII/931).

S'au constatat dispersiuni de 3,25; 4;8 ctm. la 50 metri.

Ca record se menționează o medie de 3 ctm. dispersiune cu o armă cu 2 focuri trăgându-se câte 5 lovituri de fiecare țeavă. Bineînțeles atari rezultate nu sunt cele normale, ci rezultate excepționale, cari nu sunt de așteptat dela ori care armă de alice.

Efectul normal este totuși foarte favorabil, cu mult superior celui atins cu ori care altă pulbere. f. f. cunoscută.

În orice caz este de recomandat ca, pentru tirul cu glonț Brennecke, să se întrebuițeze cartușul menționat, care se poate aproviziona prin Uniunea Generală direct dela Fabrica Hasloch pentru calibrele 20, 16, 12.

Arma de alice are avantajul necontestat asupra armei ghintuite că este mult mai portabilă.

Vânătorul, care trage mult cu arma de alice, este obișnuit ca și cum ar fi crescut cu ea. De aceea goane de vânt mare, unde tirul peste 30 metri este o rară excepție, va avea toate avantajele de a-și lua arma obișnuită și cartușele descrise mai sus. Cine este obișnuit cu arma de alice va putea arunca focul cu glonț tot așa de prompt ca și cel cu alice. Pentru a ajunge la aceeași promptitudine cu arma ghintuită se cere timp îndelungat de exercițiu, cu cheltuială enormă de muniție scumpă.

Dresarea și educația câinelui

(URMARE)

Dresorul trebuie să meargă încet înainte, neținând seamă de durerea sau de împotrivirea câinelui, chiar dacă elevul se încapățânează și cuiele înțeapă din nou, chiar dacă câinele se lasă târât. Dresorul îl târaie în mers liniștit înainte, până ce câinele se scoală și urmează ca mai înainte, ceea ce se va întâmpla cu siguranță după câteva momente, repetându-se porunca : la picior...

După ce aceste exerciții sunt executate punctual și câinelui i-a intrat în minte că pozițiunea lui în mers ordonat „la picior...” este cu nasul înpoia pulpei stângi a dresorului, se accelerează și se încetinește alternativ mersul, dela trap până la pas încet în lungul și deacurmezișul manejului, făcând din când în când semicoliri când la stânga, când la dreapta. Se repetă exercițiile, până când elevul urmează mișcările dresorului fără împotrivire.

În decursul acestor exerciții nu trebuie să intervină vreo pedeapsă, fie chiar numai prin glas răstit. După fiecare executare docilă o mângâiere și încurajare cu vorbă prietenoasă este mult mai eficace decât orice pedeapsă. Cățelul la vârsta de 9-10 luni trebuie să-și facă convingerea că la fiecare opunere la ascultarea ordinului, urmează dela sine pedeapsa înțepături.

Aceste exerciții simple și în aparență fără nici o importanță, sunt totuși hotărâtoare, nu atât pentru executarea lor în sine, cât pentru formarea caracterului câinelui.

Ele formează baza dresajului de viitor, căci cu această ocazie, cățelul vede că voința lui trebuie să abdice față de ordinul primit, se convinge că orice neascultare aduce după sine pedeapsă automată.

Mai târziu, când se începe școala la câmp, dresorul trebuie să observe cu multă atenție, ca nu cumva să scoată din mintea câinelui această convingere. Adesea va trebui să aibă aerul că nu observă greșelile și nebuniile pe care le-ar face elevul. Numai atunci când va avea siguranța că va fi în măsură de a forța executarea unui ordin, numai atunci să-l dea și atunci să nu cedeze, sub nici un chip, până ce nu va fi fost executat. Altfel în foarte scurtă vreme, dresorul sau stăpânul își vor pierde autoritatea, iar câinele va fi stricat.

Repetiție. — Când elevul ajunge a executa fără greșală și fără împotrivire exercițiile de mers la picior în manej, se deschide ușa și tot ținut în lesă prin sgardea de dresaj, câinele este condus afară. Bine înțeles, cățelul va încerca să o iea rasna înainte. Dresorul, cu porunca „la picior”, va reîncepe ocolirile la stânga arătate mai sus. Va reconduce elevul îndărăt în manej, va închide ușa și va proceda la repetiția exercițiilor ; apoi scos iar afară și așa mai departe până când câinele va executa cu aceiași liniște lecția, fie că s'ar afla în manej, sau afară.

Scoaterea afară în timpul lecțiilor și mersul „la picior” în aer liber se va aplica în tot decursul dresajului, mai cu seamă atunci când se vor face exerciții mai complicate.

Plimbarea „la picior” afară, trebuie să constituie o

recreație în timpul lecțiilor, când elevul este intimidat sau ostenit, pentru ca astfel să-și vină în fire.

Neîntrerupta repetire a unui exercițiu greu, nu ușurează cătuși de puțin înțelegerea lui, ci împovărează munca câinelui fără folos.

AL DOILEA EXERCITIU

„Șezi ! și Aici !”. — Se începe lecțiunea prin câteva tururi de mers la picior cu ocoliri, apoi se conduce elevul în mijlocul manejului. Se învălătuțește lesa pe mâna dreaptă, până ce aceasta a ajuns chiar lângă sgardea. Dresorul stă în partea dreaptă a câinelui și îl apucă cu stânga de spate în regiunea rinichiului ținându-l fix și cu porunca fermă „Șezi”, trage precaut de lesă spre îndărăt, apăsând câinele de spata cu stânga.

Sub această dublă presiune, nu-i va rămâne câinelui alta de făcut, de cât să se așeze.

Când a luat pozițiunea dorită, câinele trebuie mângâiat și recompensat cu lauda „bravo”, fără a-l lăsa să se scoale. În acest timp dresorul iea încet pozițiunea dreaptă, desfășurând lesa dar ținând-o totuși întinsă îndărăt și repetând mereu porunca „Șezi”. Dacă câinele ar face gestul de a se scula fără comandă, se repețea exercițiul, iar când se pregătește să se scoale, se smucește ușor de lesă către îndărăt, cu comanda „Șezi” !

Se repetă cu răbdare, fără bătaie și fără răstire, până când câinele rămâne nemișcat șezând timp de 1—2 minute în fața dresorului. Apoi se dă comanda deslușită și scurtă „Aici” ! reîncepând mersul „la picior”.

Acest exercițiu este de reluat de 20—25 de ori în timp de două zile cel puțin.

Inconjurul câinelui pe dreapta. — Când câinele s'a familiarizat cu pozițiunea „șezi” dresorul îl pune în poziție, apucă cu mâna dreaptă lesa cam la 40 centimetri deasupra sgardei și tot cu comanda „șezi” face un pas către coada câinelui, stă un moment pe loc, apoi vine iar către capul lui. Dacă câinele vre-un semn că ar vrea să se scoale se face o mică smucitură de lesă și comanda „șezi”.

În fine dresorul pășește pe dindărătul câinelui și-l înconjoară dela dreapta la stânga.

Mâna dreaptă rămâne mereu deasupra sgardei, și orice mișcare este oprită cu porunca „șezi” și o mică smucitură de lesă.

Când s'a făcut inconjurul complet se dă comanda „aici” și se face mersul „la picior”.

Inconjurul câinelui pe stânga. — Câinele șade, dresorul ține acum lesa cu mâna stângă.

Dresorul pășește către capul câinelui cu comanda „Șezi”, până ce vine în fața lui. Cum în pozițiunile precedente se dăduse comanda „Aici”, când dresorul ajungea în fața câinelui, de sigur elevul se va grăbi să se scoale și fără comandă. Dresorul va păși îndărăt și va relua poziția de „Șezi”, repetând mereu porunca. Se reîncepe pășirea pe stânga până în fața câinelui de atâtea ori până ce acesta rămâne nemișcat, chiar când dresorul stă sau trece prin fața lui.

Se repetă de vre-o 20 ori, după care la trecerea prin fața câinelui se dă porunca „Aici” trăgându-l după sine în mers „la picior”.

Și această poziție trebuie repetată de 15—20 ori până ce elevul a prins înțelesul poruncei „Aici”.

Urmare „Șezi”! — Câinele șade. Dresorul se depărtează încet de el, desfășurând lesa, înconjoară câinele în cercuri tot mai mari, apoi lasă lesa să cadă și se depărtează îndărătul câinelui.

Dacă câinele se scoală, dresorul merge la el îl apostrofează răstit și repetă mișcarea de atâtea ori până ce rămâne nemișcat timp de câteva minute.

„Șezi” și „Aici” prin fluerat. — Câinele șade. Dresorul se depărtează de el atât cât ajunge lesa și se oprește. Cu un fluer dresorul dă un semnal și poruncește „Aici”, trăgând în același moment de lesă. Câinele se scoală. După câțiva pași se poruncește „Șezi” și se repetă mișcarea, dând semnalul cu fluerul și porunca „Aici”. Se repetă și această mișcare de 30—40 ori în zile diferite, omițând la urmă de a mai porunci „Șezi”, ci dând numai semnalul fluerat. De la o vreme câinele va avea tendința să se scoale înainte de a se da semnalul fluerat: ceace nu trebuie tolerat, ci repetată mișcarea până ce este executată exact la darea semnalului.

Semnalul fluerat trebuie să fie dat scurt și foarte încet. Câinii în aparență surzi sunt de cele mai multe ori numai dresați cu semnale tari și strigăte.

Repetiție la câmp. — Se pune câinelui sgarda de dresaj, iar în loc de lesă scurtă, se prinde de ea o lesă lungă de 20 metri.

Se conduce câinele „la picior” pe câmp, iar dacă aceasta nu e posibil atunci într-o grădină mare. Se recomandă ca pe locul unde se duce câinele, să nu fie oameni la muncă, vite la păscut, cu un cuvânt să nu fie mișcare. De altfel trebuie să ne așteptăm, ca exercițiile repetate afară, să nu mai fie executate cu aceeași punctualitate ca în manej, de oarece sute de lucruri și mișcări ale naturii vor deturna atenția elevului.

Se vor repeta mai întâi mișcările de mers „la picior”, cu atenție ca elevul să urmeze impulsurile date cu lesa la ocoliri și ca nici un moment să nu i se vadă nasul înaintea dresorului.

Apoi se comandă „Șezi” și se repetă fără nici o neglijență toate mișcările învățate în manej.

Mișcarea „Șezi și aici” prin fluerat, trebuie repetată mereu alternativ cu celelalte și insistat asupra ei, cu deosebire când dresorul se află la spatele câinelui căci ea pregătește câinele pentru o mișcare ulterioară importantă, aceea de a veni la chemare prin fluerat, încet, atunci când se găsește în aret.

După trecere de 15—20 minute de repetiție se scoate sgarda și i se dă libertatea să-și vadă de distracție. Sub nici un cuvânt nu trebuie chemat sau fluerat, cu credința că de pe acum câinele este obligat a executa cu sfințenie comenzile. Această ascultare nu vine de cât mai târziu de la sine, când liberul arbitru al elevului este complet aservit poruncei, prin exercițiile de „Aport” și când a atins gradul convenit de supunere ca să facă „daun” la orice „distanță”.

Dacă cumva în timpul repetițiilor pe teren, câinele dă de iepure, trebuie lăsat să-și dea curs pasiunii, să nu fie chemat căci va fi în zadar. Dimpotrivă, dresorul trebuie să se ascundă, să se lase căutat și când câinele a revenit, să fie pus în lesă fără nici o vorbă, nici într-un caz pedepsit măcar cu ocară.

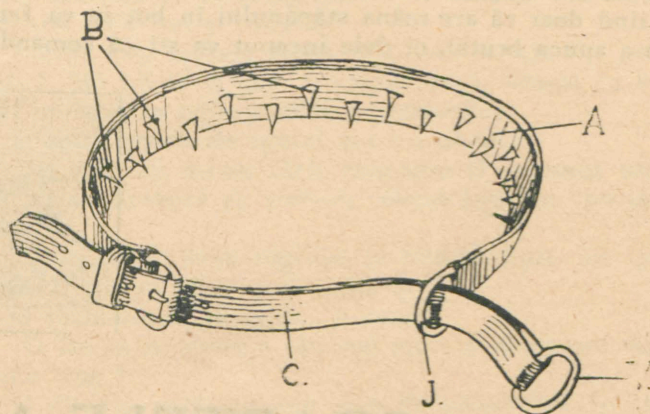
Frâul, cu care vom conduce mai târziu câinele, încă nu e gata, iar încercarea de a-l întrebuița de pe

acum ar avea de rezultat pierderea autorității dresorului și sălbăticirea elevului.

Ascultare se cere deocamdată acestuia numai cât îl avem în lesă, adică atât timp cât suntem în măsură de a-l forța la ascultare.

AL TREILEA EXERCITIU

Aport. — În manej, într'un colț, pe o scândură bătută în perete, cam la un metru înălțime, se găsesc agățate toate ustensilele. Până acum avem sgarda de dresaj (fig. 1), lesa scurtă și lesa lungă fluerul.

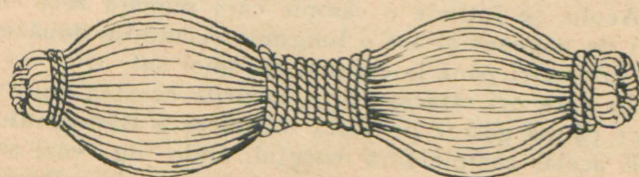

Sgarda de dresaj

- A Curea dublă 5 ctm. lățime
- B Cuie scurte ascuțite
- C Curea cu lățime variabilă
- I Inelul de strângere
- V Veriga de agățare a lesei

Pentru „aport” ne trebuie o pereche de mănuși vechi, un șomoig de paie, o piele de pisică sau de iepure de casă.

Șomoigul de paie sau papură este astfel împletit și legat cu sfoară, în cât să formeze un sul (cilindru) de 40—50 ctm. lungime și strâns la mijloc (fig. 2).

Șomoigul pentru aport.

Cam în aceeași formă se procedează și cu blana de pisică.

Blana de pisică astfel cusută ca să fie complet încheiată cu părul în afară, este umplută cu paie sau talaș și strânsă la mijloc cu o bandă de pânză pe o lățime de 12 ctm. și grosime de 7—8 ctm.

Comenzile sunt „aport” și „lasă”.

Nu sunt necesare alte comenzi pentru acest exercițiu și nici nu-i oportunitate de a împovăra memoria câinelui cu sumedenie de cuvinte. Toate mișcările de detaliu, dela începutul și până la desăvârșirea exercițiului se vor face numai cu comanda „aport”.

Înainte de începerea ședinței prime de „aport”, se repetă mersul prin manej „la picior” și „șezi”. Apoi lesa este lăsată la pământ și elevul, fiind în pozițiune „șezi”, dresorul apucă botul, cuprinzându-l cu mâna stângă pe deasupra astfel ca degetul mare să fie de partea dreaptă, iar degetele celelalte de partea stângă a botului. Cu mâna dreaptă se ridică capul până ce botul vine în poziție orizontală. Acum se strânge ușor cu degetul mare deoparte cu arătătorul de altă parte, imediat îndărătul caninilor, apăsând asupra buzelor, până ce câinele deschide botul.

Cu comanda „aport” se bagă mâna dreaptă înmănușată în botul deschis a câinelui.

El se va trage îndărăt și va căuta în toate chipurile să dea mâna afară. Repetând mereu comanda „aport“ dresorul trebuie să se împotrivescă acestei tendințe a câinelui, ci să-l forțeze până când se decide a ține mâna în bot oare care timp, stând liniștit „șezi“.

De îndată ce elevul suferă mâna în bot, se slăbește apăsarea asupra buzelor, se strigă „lasă“ și se trage mâna dreaptă din bot.

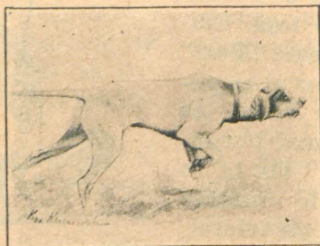
Această mișcare are deosebită importanță, căci elevul chiar dela primele ședințe de „aport“ se va obișnui de a apuca cu delicateță obiectul de aportat. Știind doar că are mâna stăpânului în bot se va feri de a apuca brutal, ci dela început va ști că comanda

„aport“ înseamnă a apuca delicat obiectul și nici de cum de a-l zdrobi în fălci.

Revin insistent, cu această ocaziune, la recomandarea ca, sub nici un cuvânt câinele să fie tratat brutal în tot timpul exercițiilor de „aport“.

Biciul nici să se vadă, zgarda de dresaj nu trebuie strânsă ca pedeapsă, ci doar ca mijloc ajutător la menținerea câinelui în poziția de „șezi“, buzele nu trebuie strânse cu mâna stângă până la chin. Câinele terorizat nu se mai face aportor. Rezultatele trebuie ajunse prin durată și răbdare, nu prin severitate. Ignorează dresorul observarea strictă a acestor recomandări, câinele capătă groază de „aport“ și este stricat pe viață.

(Va urma)

ȘOAPTELE AMURGULUI.....¹⁾

(CLIPÉ DE VRAJĂ DINTR'UN AMURG DE TOAMNĂ)

de **George Scrioșteanu**

Sfârșit secetos de Septembrie.

La prepelițe.

Vănam departe în inima Teleormanului, la distanță de un ceas și jumătate de Roșiorii de Vede, peste apele cenușii ale Urluiului, spre „Tufele Gongului“...

Acolo, se întinde o câmpie care numără zeci de mii de pogoane și are o lungime trecută de douăzeci de kilometri până la cel mai apropiat sat.

De câte ori rătăcesc prin locurile acestea, mi se pare că mă găsesc pe vasta întindere a Bărăganului.

E aceiaș câmpie fără margini, unde nu vezi sat, unde nu vezi pom, peste care bolta cerului albastră ca marea se încovoae ca un enorm clopot de sticlă, învăluind-o până la orizonturi...

Miriștele bogat investmântate în covoare de ierburi ce cresc până aproape de genunchi și porumburile cari au depășit înălțimea de doi metri arată că aci e regiunea Cernozionului.

În adevăr ochiul celui mai pretențios vânător e fermecat sorbind frumusețea acestor meleaguri, iar suflul lui se 'nobilează și cade în extaz, privindu-le.

Până și soarele parcă'i mai strălucitor aci, lumina lui e mai albă, mai dulce, mai vie și căldura mai ușor de suportat.

Cu toată boarea care dogorăște deasupra câmpiei în jocuri de pâcle plutitoare totuș câinii caută cu mai multă poftă, au uitat ca și noi de căldură și de oboseală, căci mai la fiecare clipă sar prepelițe și din când în când și epuri.

Prietenul Cornică, nedespărțitul meu tovarăș de vânătoare se apropie de mine împovărat de cei doi epuri ce-i duce 'n spinare și-mi zice :

— „Mi-am făcut suma : am doi epuri.

Am terminat deci cu vânătoarea pe ziua de azi.

Eu nu mai trag în epuri chiar de mi-ar sări „o sută“.

— „La fel și eu“ !

— „Atunci prietene dragă fiindcă e cam târzior, — uite se apropie inserarea, și pentru că sunt și obosit, hai să căutăm un locșor la umbră și să ne odhănim o leacă“.

— „Ideia e minunată, zic eu. Așa să facem“.

Mai dăm câteva târcoale, la cari ucidem niște prepelițe, apoi ne retragem aproape de asfințitul soarelui, într'o vâlcușe, în jurul căreia porumburi gigante își înălțau mândre moțurile în aurul și purpura amurgului.

Aci umbra e destul de deasă și răcoarea plăcută și 'nviorătoare.

Dar cât intrăm în vâlcușe, seterul lui Cornică caută încordat târându-se pe coate, însemnând parcă un vânat deosebit.

Acelaș lucru face și câinele meu.

Ne trece pofta de odihnă și urmărim cu atenție „crochiurile“ câinilor cari caută tot mai încordat, până când ajung în mijlocul vâlcușei, la câțiva metri numai de porumburi, unde se opresc brusc și cad într'un aret-ferm, cataleptic.

În vâlcușe fânul e înalt până la brâu, des ca peria și 'n popistrat cu burueni și măracinișuri.

Aci s'au oprit câinii.

Ne apropiem în grabă și le dăm comanda.

Se ridică sfârâind o pasăre pestriță, mare cât o găină.

Cornică fiind mai aproape îmi ia înainte și trage.

Un țipăt dureros, o fâlfăire greoaie de aripă ruptă și dată peste spate și pasărea cade mototol.

— „În ce ai tras Cornică?“

— „Într'o sburătoare fără îndoială“.

— „Într'un „ciuf“, îl tachinez la rându-mi“...

— „Exact ! Dar „ciufii“ ăștia sunt cam rari și se numesc „spurcaci“ !...“

— „Spurcaci“ ? !...“

¹⁾ Din volumul „Vederii d n Moara Părăsită“ ce va apare în curând.

Rămăsei cu gura căscată privind lung și întrebător pe Cornică. El râdea și mă privea ironic, răsucindu-și mustața cu înțeles.

— „Da... da ! E un „*spurcaci*” veritabil. Crede-mă !“

— „Nu mai spune ? Adevărat ? N'am mai văzut minunea asta de pasăre de când eram copil“....

Ne repezirăm amândoi pe urmele câinilor, cari căutau nebuni pe sub măcănișuri. Când îi ajungem tocmai il prinseseră. Era lovit în aripă.

Cornică se aplecă, și-l scoase binișor din gura câinilor, ce se certau, întrecându-se care să-l aporțeze mai repede.

Mă uit la el : o minune de pasăre de o frumusețe rară.

Un fel de dropie în miniatură.

În acea clipă dela vre-o cincizeci de pași din spațele nostru se ridică, pliciuind puternic din aripi încă un spurcaci, negreșit perechea.

Se duce teafăr căci ne găsește nepregătiți.

Privesc la cel din mână și nu mă mai satur.

E atât de frumos ! Și nu știu pe cine să admir mai întâi : câinii ? pasărea ? sau pe tovarășul meu de vânătoare, care fericit o mângâie și o săruța chiar ca pe un lucru rar... scump.

— „Il vezi ? Acesta-i *spurcaciul* îmi zice el emoționat. Privește-l ! E ceva mai mic de cât o găină domestică și are pene alburii pestrițe, cam în felul celor de dropie.

Mă uit la el cu admirație și o întrebare îmi încolțește în suflet : de ce i-o fi dat oamenii acestor păsări frumoase cu adevărat, un nume atât de dizgrațios : spurcaci ? !....

Ce urât sună și ce contrast între nume și pasăre. Nume urât și pasăre frumoasă.

Dar tovarășul Cornică, mă trezește din gânduri :

— „Îți place, hai ? Il mănânci cu ochii ?

Te cred prietene ! Spurcaciul este o pasăre minunată, care nu-și merită numele. Ah ! prietene dragă, mă 'nfior când gândesc, cât de mulți împuiau odată pe aci : oh, ce vremuri !

Mi-aduc aminte, că numai dintr'o singură zi, acum vre-o 24 de ani, am ucis afară de alt vânat — nouă spurcaci.

Nu credeam să-l mai văd. Sunt ani de când n'am mai găsit nici unul. Condițiunile de viață s'au schimbat și pentru el : moșiile s'au împărțit, și sunt călcatе zilnic de oameni și animale, dușmanii lor de moarte“.

Ne retrăserăm la umbra plăcută și deasă a porumburilor, să-l admirăm.

Soarele 'n amurg coboră încetișor spre culcare, acoperind câmpia cu mantia lui de purpură.

Un vântuleț ușor de toamnă, înfioară păienjenșurile miriștilor, cari, învăluite în purpura amurgului par fire de beteală roșiatică-aurii.

Porumburile se clatină și freamătă ușor, discret, lin, tremurând moțuri de aur în sângele înserării.

Umbrele serii se 'ntind alene purtate de adieri răcoroase, îmbălsămate cu mireasmă de ierburi coapte, de sulfina, de mușetel, de floarea soarelui, de fân coșit.....

Din depărtare, un dulău necăjit latră a foame răgușit și rar, împrejurul stânei, iar dinspre *Urlui* se aude deslușit măcănitul rațelor, cari vin până la noi împușcând văzduhul cu iuțeala fulgerului, pierzându-se apoi ca niște puncte negre în zarea însângerată.

Undeva, o potârniche rătăcită își chiamă de zor puișorii, ascunși câteva clipe mai 'nainte de frica vre'unui dușman.

Induioșați, ascultăm cum îi strigă într'una, desnădăjduită, cu inima ei de mamă fricoasă și iubitoare : *Cișic-cilic... cișic-târlic... ștârlic...*, până ce-o înghite depărtarea și n'o mai auzim.

Din porumburile învecinate ies la lumină în spre vâlcelușe doi vătuiși frațani, sărind și jucându-se cu lăbuțele.

Cornică îmi face semn să nu-i sperii.

Epurașii se apropie încetișor cu urechile ridicate, ascultând cu atenție, de parcă ne-ar fi simțit.

Se opresc la o distanță mică și rezemați pe picioarele dinapoi, ca pe niște adevărate scaune, ciulesc urechile spre noi și ascultă.

Câinii deși culcați lângă noi, i-au simțit și-i pondează. Mă uit la ei cum tremură vargă, întinși cu botul pe labe ca niște coarde de contrabas.

Îi apuc repede de sgârzi și-i țin pe loc.

Dar epurași mi-au zărit mișcarea și cu două sărituri spre dreapta au șters-o, dispărând în porumburi...

În urma lor, ceva ruginiu, se târâște lipit cu pământul, ca un arici ce-și caută hrana.

O recunosc după cojoc : e vulpea.

O las să se apropie cât mai mult și când îmi vine bine trag !

O mingie roșie-cenușie sare de câteva ori în aer, căutând s-o ia la sănătoasa.

Dar câinii au ajuns-o și o dau târna.

Mă apropii în grabă, pregătit să-i cârlesc și al doilea foc, însă, nu mai avea nevoie de serviciile mele : murise.

O ridic. E o puiandă frumoșică.

Îi admir cojocul, roșiu-auriu și curat.

Mă uit la botișorul ei micuț și ascuțit : parcă n'ar fi fost făcut pentru sfâșiat, atât e de fin... Și totuș....

Cornică o examinează cu amănunțime.

Îi cetesc mulțămirea în ochi și 'n suflet.

— „Hei, îmi zice el mai târziu cam în doi peri, a-i înșelat-o, că-i tânără, dacă era a bătrână, n'o încurcai. Hai, bag-o la geantă și să mergem.

S'a 'noptat, nu vezi ?“

Și totuș, parcă n'ași mai pleca de aici.

Pacea blândă și melancolia acestui amurg de toamnă, îmi sfredelesc sufletul. De multe ori în astfel de clipe m'am gândit :

Asta trebuie să fie raiul pe pământ. Păi, zău ! — nu-i așa ?

Poate fi ceva mai frumos și mai plăcut de cât să surprinzi natura în toată goliciunea ei, în acest divin amurg de toamnă ? !.... Să auzi freamățul câmpiei, să vezi transfigurarea văilor, să asculți șoaptele amurgului și ale vânatului, să respiri mirezme divine parfumate, care te 'nviorează și-ți dă sănătate, să privești jocul vânatului ce zburdă voios în umbrele serei, iată dragul meu fericirea adevărată la care poate râvni, în deosebi, vânătorul cinstit și conștient. Eu n'o dau pe nimic în lume.

Aici în mijlocul naturei, lângă vânatul meu drag, numai aci mă simt eu cu adevărat fericit.

Privește ce splendoare : Soarele a adormit după dealul cea, hăt !..., departe la orizont, înecat într'o baie de sânge, împurpurând vârfurile dealurilor și azurul boltelor albastre...

O lumină violet-albăstrue strălucește 'n văzduh, până ce pata 'nsângerată dela asfințit se topește cu desăvârșire.

Privește ce noian de culori : roșu, purpuriu, indigo, violet, galben, albastru, cenușiu,.... rând pe rând se schimbă, se prefac, se topesc, se înlocuesc una pe alta...

E mareața pictură a naturei pe care numai ea sin-

gură poate s'o execute. Câtă splendoare, câtă frumusețe !

Rămâne numai s'o vezi, da ! să ai ochi să vezi, suflet să simți și minte să înțelegi sublimul și fericirea ce-ți sunt hărăzite atât de îmbelșugat, ție, vânătorule“.

....Uhuu... doomuuleee inginer,.... doomuuleee Georgicăăăă... Uhuu....

— „Ne strigă cineva ?

— „Da, da, îl aud ! E Tudorache. Il uitasem. Sărmanul, cât ne-o fi căutat el ?“

— „Răspunde-i tu că ești mai tânăr și ai glas mai puternic“, zise Cornică.

Mă executai și începui să strig din toate puterile :

— „Măai Tudoraachee, măăai ! Vino 'ncoace băă, suntem aci“.

— „Bine ! viu, viu, așteptați.

După puțin timp auzim un huruit din ce în ce mai pronunțat, până când în sfârșit distingem în „clar-obscurul“ nopții, o matahală neagră, care se apropie de noi.

Apoi, tot mai lămurit zărim căluții lui Tudorache al nostru precum și simpatica d-lui *siloetă* lungăreață și subțirică, cu umeri încovoiați și aduși înainte, cu fața de ceară și gâtul de cocostârc pe care sta rezimat și trist un cap micuț, blond și galben ca o gutue tomnatică...

— „Mi-o făcurați, boerilor ! Mi-o făcurați... bună!, zise el supărat“.

— „Ce ți-am făcut măi Tudorache ?

— „Ce mi-ai făcut, hai ? Mai mă întrebați ? ! Păi, ce'nsemnează asta ? Vă bateți joc de mine ? Eu vă caut ca un năuc de un ceas și mai bine și strig de mi-am spart pieptul și d-voastră habar n'aveți !... Stați la taifas și'n mine sfârâe inima de grija dumneavoastră.

Hai, suiți-vă coala'n brișcă, să mergem mai repede că ne'apucă miezul nopții. Când mai ajungem noi la Roșiori, că e drum, nu jucărie ? !“..

— Așa e Tudorache. Ai dreptate. Mână și tu ceva mai repede și om ajunge numai de cât cu telegarii tăi !

Ne urcăm și ne răsturnăm peste fânul și trifoiul de curând cosit, cu care Tudorache avusese grijă să-și umple până deasupra loitrelor dricul poștalionului.

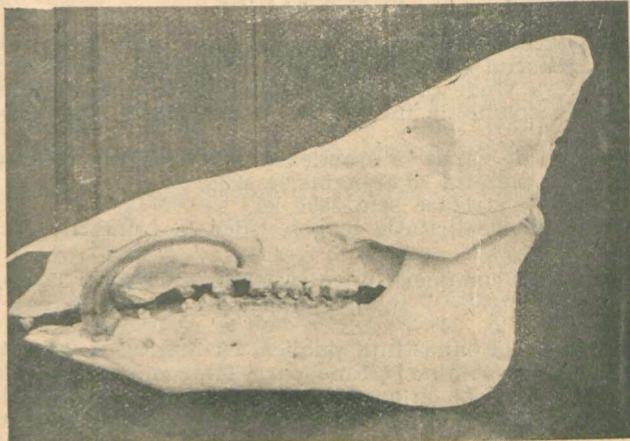
Pornim apoi încetișor legănați și îmbătați de mi-reasma și frăgezimea fânului, pe drumeagul dintre cletele miriștilor și ale porumburilor ce strălucesc ca niște codrii de aramă, în bătaia lunii, care gentilă ne-a trimis făclierii săi, să ne lumineze calea, ce șerpuește albă ca argintul, pierzându-se în depărtare după o cotitură a lanurilor spre valea *Urluiului*, apoi spre apele *Bratcovului*, spre *Rusca Văcilor* și în sfârșit spre *Roșiorii de Vede*, a cărui lumină proectează, în depărtare, o enormă pată albă-gălbue pe albastrul imaculat al cerului....

GEORGE SCRIOȘTEANU

Grup de vânători, membri ai Societății „Lunca“ la vânătoarea care a avut loc în iarna anului curent în pădurea Cernica județul Ilfov. Eroul zilei a fost d-l Căpitan Rășcanu, membru al Uniunii, care a avut rara ocaziune de a face un doublé de mistreți, servindu-se de armă lisă cu glonț „Brennecke“.

PUBLICAȚIUNI

Tidvă de mistreț împușcat de D-1 Dimitre Obadă, șeful ocolului silvic Ilișești — Suceava. Se vede abnorma dezvoltare a colților, atingând 12 ctm. lungime și astfel recurbați spre îndărăt încât au tocit maxilarul superior până la rădăcina măselelor

Ministerul Agriculturii și Domeniilor, Direcțiunea Generală a Vânătoarei

Prin decizia dela Journ. No. 13539/932, dată pe baza avizului Consiliului permanent de vânătoare, s'a dispus următoarele restricțiuni :

- 1) Oprirea vânătoarei de epuri în următoarele comune pe termen de 2 ani : Ferbinții de jos ; Ferbinții de sus, Ferbinții de mijloc, Stroești, Sărindarul și Micșunești mari, situate în jud. Ilfov.
- 2) Oprirea oricărui fel de vânat pe terenurile comunelor Potâu și Domeșeni jud. Satu-Mare, pe termen de 2 ani.
- 3) Oprirea vânătoarei potârnicilor în cuprinsul jud. Mureș pe termen de 3 ani ; iar a epurilor pentru tot cursul anului curent pe teritoriile de vânat a următoarelor comune : Silea Nirajului, Călugăreni, Măghirani, Cândul Dămieni, Simbriași Vadu, Ihod, Mitrești, Vărgata, Bara Eremieni, Drojdii, Dumitrești, Răgmani, Ghinești, Adianul Mare, Sărățeni, Abud, Vădaș, Tiptelnic, Pogăceaua, Răciu, Milășel, Urmeniș și Tirimia.
- 4) Interzicerea vânatului de epuri și a țapilor roșii în cuprinsul jud. Sălaj pe teritoriul următoarelor comune. pe timp de 2 ani :
  - a) Plasa Zalău : Mocirla, Moigrad și Brebi.
  - b) Plasa Jibou : Romita, Brusturi, Lupoiaia, Borza, Greaca, Jac, Ciglean, Ciocmani, Turbuța și Traneș.
  - c) Plasa Cehul Silvaniei : Babsa, Corni, Bicz, Oarța de sus, Strenț, Săliște, Odești, Băița, Bărsăul de sus și Bărsăul de jos.
  - d) Plasa Simleul Silvaniei : Valea Ungurului, Valea Ternei Hălmășd Aleuș, Plopiș, Drighiu, Zalnoș, Dumuslău și Camăr.
  - e) Plasa Tășnad : Săcășani, Cheja, Orbou, Cehal și Cehăluț.
- 5) Oprirea vânătoarei, vânatului nobil și a epurilor pe perioada 1932-1934 pe terenul de vânătoare al Comunei Climăuți, jud. Rădăuți.

Prin decizia dela Journ. 13548/932 dată asupra avizului Cons. Permanent s'au propus următoarele restricțiuni :

- 1) Oprirea vânatului de epuri și potârnicichi pe termen de 2 ani pe terenul comunei Barateaz jud. Timiș.
- 2) Oprirea vânatului de fazani în jud. Mureș și Târnavă-Mică, pe termen de 2 ani.
- 3) Oprirea vânătoarei fazanilor pe tot teritoriul jud. Alba pe termen de 3 ani.
- 4) Oprirea vânatului de epuri și potârnicichi pe termen de 2 ani pe teritoriile comunelor : Manoleasa, Văculești, Suharău și Darabani jud. Dorohoi. Deasemeni pe teritoriul com. Vârful Câmpului.
- 5) Impușcarea epurilor pentru Bucovina este permisă numai dela 1 Oct.—31 Dec. 1932 ; potârnicichile sunt oprite tot anul 1932.

6) Se oprește vânatul tuturor speciilor pentru anul 1932 pe terenurile comunelor : Buciumi și Bogdănești jud. Bacău.

7) Se oprește vânătoarea potârnicichilor pentru anii 1932 și 1933 în județele : Orhei, Lăpușna, Tighina, Cetatea Albă, Ismail și Cahul.

8) Se oprește vânătoarea potârnicichilor în jud. Alba pentru anul 1932.

9) Se oprește vânătoarea potârnicichilor în județele Cojocna și Someș pentru tot cursul anului 1932.

Prin Decizia dela Jur. No. 13546/932 dată asupra avizului Consiliului permanent se dispune următoarele :

1) Aplicarea art. 35 din L. V. pentru terenurile comunelor din tot județul Mehedinți.

2) Aplicarea art. 35 din L. V. pentru întreg jud. Botoșani.

3) Se dispune aplicarea sancțiunilor prevăzute în art. 73 și 76 din L. V. pentru toți acei care contravin dispozițiilor art. 35 din L. V.

4) Se aplică art. 35 din L. V. pe întreg teritoriul jud. Timiș-Torontal.

Prin Decizia dela Journ. No. 13546/932 dată asupra avizului Consiliului permanent s'a dispus oprirea vânătoarei de epuri pe termen de 2 ani pe teritoriul com. Bulci jud. Severin.

Prin Decizia dela Journ. No. 10083/932 s'a dispus oprirea vânatului pentru orice specii pe termen de 2 ani în teritoriile comunelor : Măgurele, Flămânda, Traian, Seaca, Cioara, Vânătorii, Lisa, Vișoara, Suhaia, Fântânele Năsturelu, Bragadiru și Zimnicea din jud. Teleorman.

Prin Decizia dela Journ. No. 4033/932 s'a dispus oprirea vânătoarei pentru toate speciile din plantația Cumarova ocolul silvic Murfaltar jud. Constanța pe termen de 2 ani.

Prin Decizia dela Journ. No. 11078/932 s'a dispus oprirea vânătoarei pentru toate speciile de vânat pe termen de 2 ani pe terenurile comunelor : Hălneag, Șona și Teișul vechi din jud. Brașov.

Prin Decizia dela Journ. No. 13421/932 s'a dispus interzicerea vânătoarei pentru toate speciile pe termen de 2 ani pe terenurile comunelor : Vucova și Blajova jud. Timiș Torontal.

Prin Decizia dela Journ. No. 4610/932 dată asupra avizului Consiliului permanent s'a dispus ca vânătoarea ștarilor pentru întreaga Bucovină să nu se poată face de cât la pândă seara la zbor și nicidecum la picior cu câini sau cu hăitași prin bătae.

Prin Decizia dela Journ. No. 13547/932 dată asupra avizului Cons. permanent s'a dispus :

1) Se interzice pe timp de 2 ani vânătoarea fazanului prin orice mijloace pe tot timpul anului în Moldova, Dobrogea, Basarabia și Muntenia și pe toate terenurile (Păduri, loc de cultură, bălți, etc.) oricare ar fi natura proprietății.

2) Se va permite vânătoarea fazanilor (cocoșii) numai pe terenurile unde s'au făcut colonizări, la cererea proprietarului (arendas) și numai în vederea proporționării sexelor.

3) Acei cari vor contraveni dispozițiilor de mai sus, vor suferi pedepsele prevăzute la art. 77 și 89 din L. V.

Prin Decizia dela Journ. No. 13039/932 și la propunerea Camerei de agricultură a jud. Constanța, Consiliul dispune oprirea distrugerii dihorilor în com. Ovidiu jud. Constanța.

Prin Decizia dela Journ. No. 13546/932 dată asupra aviz. Cons. permanent se dispune ridicarea restricțiilor prevăzute prin Decizia dela Journ. No. 7983/931 pentru terenurile comunelor : Silindia, Satul Mic, Luguzou și Ecroșeni.

Prin Decizia dela Journ. No. 13176/932, se dispune ridicarea restricțiilor fixate prin Journ. 3525/931 (Decizie) pentru comunele Schöndorf, Engelsbrunn, Guttentbrunn, Seghenta și Cruceni jud. Arad.

Prin Decizia dela Journ. No. 5522/932 se revine asupra restricțiilor fixate prin decizia dela Journ. No. 123/932 pentru terenul com. Slobozia Clinceni.

Prin Decizia dela Journ. 12060/932 se revine asupra restricțiilor fixate prin Decizia dela Journ. No. 3510/930 pentru com. Seciani jud. Timiș.

Prin Decizia dela Journ. No. 13549/932 pe baza avizului Cons. permanent se admite arendașilor dreptului de vâ-

nătoare a terenurilor com. Gurbănești Ilfov să poată începe vânarea potârnicilor dela 24 Sept. a.c. numai pentru acest teren unde au făcut colonizări.

Primăria comunei Belinț, jud. Timiș
PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIE

Se aduce la cunoștința generală, că în ziua de 10 Noembrie 1932, la ora 9 se va ține la primăria comunală licitație pentru arendarea terenului de vânat pe o întindere de cca. 4100 jugh. pe termen de 6 ani, cu începere dela 10 Noembrie 1932. Prețul de strigare 1.000 lei.
La caz că licitația va rămânea fără rezultat, se va ține a doua oară în ziua de 25 Noembrie 1932, ora 9.
Condițiunile de licitație se pot vedea la primărie.

Primăria com. Chizătău, jud. Timiș
PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștința publică că dreptul de vânat al comunei depe teritoriul de 1800 jugh. se va arenda pe durata de 6 ani, dela 1 Ianuarie 1933 până la 31 Decembrie 1938 prin licitație publică orală în ziua de 15 Noembrie 1932 orele 10 a.m. în caz de nereușită licitația se va repeta în ziua de 29 Noembrie 1932, orele 10 a.m.
La licitație vor fi admiși numai acei cari vor prezenta autorizație prescrisă.
Condițiunile de licitație se pot vedea zilnic în biroul primăriei.

Primăria comunei Babșa, Timiș
PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștința publică, că dreptul de vânat al comunei Babșa, depe teritoriul în întindere de 3200 jugh. se va arenda pe durata de 6 ani, dela 1 Ianuarie 1933 până la 31 Decembrie 1938 prin licitație publică orală, în ziua de 11 Noembrie 1932 ora 11 a.m. în localul Primăriei.

În caz de nereușită, licitația se va repeta în ziua de 25 Noembrie 1932 ora 11 a.m.

La licitație vor fi admiși numai acei care vor prezenta autorizația prescrisă.

Condițiunile de licitație se pot vedea zilnic în biroul primăriei.

Primăria comunei Secusigiu jud. Timiș
PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIE

Se aduce la cunoștința generală, că în conformitate cu dispozițiunile art. 8-14 din legea pentru protecția vânătorului și regulamentul vânătoarei publice, că dreptul de vânat al comunei Secusigiu din Județul Timiș depe terenurile aparținătoare acestei comune, în suprafață de 8000 jugăre cadastrale, se va arenda prin licitațiune publică pe timp de 6 ani, cu începerea dela 1 Ianuarie 1933 până la 31 Decembrie 1938, care licitațiune va avea loc, în ziua de 30 Octombrie 1932 la orele 10 a.m. în localul primăriei comunei Secusigiu.

Prețul de strigare este de 5000 lei, licitațiunea se va ține în conformitate cu art. 88-110 din L. C. P. Licitațiunea va fi orală. Vadiu 10%.

Condițiunile se pot vedea zilnic la primărie între orele oficioase.

Primăria comunei Vânători, jud. Arad

Se publică spre cunoștința generală că la 27 Octombrie 1932, orele 10, se va arenda terenul de vânat al comunei Vânători, prin licitație publică verbală pe termen de 3 ani cu începerea dela 1 Noembrie 1932.

Primăria comunei Apa, jud. Satu-Mare

Se aduce la cunoștință, că dreptul de vânat al comunei Apa se va da în arendă pe termen de 6 ani dela 1 Aprilie 1932 până la 1 Aprilie 1938. Licitația se va ține la primăria comunei Apa în ziua de 24 Octombrie 1932 ora 9 dimineața. Prețul de strigare 2000 lei anual. Ofertele de sub prețul de strigare nu se primesc. Licitația și arendarea se va face în conformitate cu legea pentru protecția vânătorului. Condițiunile de licitație se pot vedea la primăria comunei Apa.

Primăria comunei Blajova Timiș, prin Notariatul Cercual Vucova

PUBLICAȚIUNE

Primăria comunei prin prezenta publică licitație pentru arendarea dreptului de vânat pentru data de 28 Noem-

brie 1932 la orele 9 a.m. în localul primăriei comunale.

Condițiunile de licitație se pot vedea la primăria comunei în orele de serviciu.

Primăria comunei Bacova, jud. Timiș
PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștința publică, ca dreptul de vânat depe teritoriul comunei Bacova, cu estindere de 4900 jugăre se va vinde prin licitație publică, care se va ține la primăria comunală în ziua de 24 Octombrie 1932, la ora 10 a.m.

Terenul de vânat se arendează pe 4 ani, dela 1 Octombrie 1932, până la 30 Septembrie 1936.

Prețul de strigare este 2000 lei.

Condițiunile de licitație se pot vedea la primărie.

Primăria comunei Hunedoara-Timișană, jud. Timiș
PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștința publică, că dreptul de vânat depe teritoriul comunei Hunedoara-Timișană în întindere de 1550 jug. se dă în arendă pe termen de 6 ani începând cu data de 1 Noembrie 1932 până la 1 Noembrie 1938, prin licitație publică orală care se va ține la primăria comunală în ziua de 24 Octombrie 1932, orele 10 a.m.

Prețul de strigare 400 lei. Garanția 10 la sută în numerar.

În caz de nereușită licitația se va ține din nou în ziua de 8 Noembrie 1932 în acelaș loc și condițiuni.

Licitația se va ține în conf. cu art. 88-110 din L.C.P.

Informațiuni se pot primi la primăria comunală.

Primăria Nădab, jud. Arad
PUBLICAȚIUNE

La data de 20 Octombrie 1932, orele 10, dă în arendă dreptul de vânătoare depe hotarul comunei Nădab.

Licitația se va ține în conformitate cu legea C.P. și pe lângă respectarea legii pentru protecția vânătorului.

Condițiunile de licitație pot vedea zilnic între orele oficioase la primăria comunei.

Primăria comunei Vucova, jud. Timiș
PUBLICAȚIUNE

Primăria comunei prin prezenta publică licitație pentru arendarea dreptului de vânat pentru data de 28 Noembrie 1932 la orele 3 p.m. în localul primăriei comunale.

Condițiunile de licitație se pot vedea la primăria comunei în orele de serviciu.

Primăria comunei Percosova, jud. Timiș
PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștința generală, că dreptul de vânătoare al comunei Percosova județul Timiș se va vinde prin licitație publică fiindcă a doua oară licitația n'a îndeplinit formalitățile legale se publică a doua licitație încă odată pe ziua de 20 Octombrie 1932, orele 10.

Condițiunile se pot vedea la primărie.

Primăria comunei Comloșul-Mic, jud. Timiș
PUBLICAȚIUNE

Dreptul de vânat pe hotarul comunei Comloșul-Mic cu teritor de 4800 jug. cadastrale se vinde în licitație publică în ziua de 25 Octombrie 1932, în sala primăriei la ora 10.

Prețul de strigare a întregului teren pe un an este 4000 lei.

Timpul de arendă durează 6 ani cu începere dela 1 August 1932.

Numai acei licitanți sunt admiși cari îndeplinesc prescripțiunile legii pentru protecția vânătorului.

Condițiunile de licitație se pot vedea între orele oficioase în biroul notarial.

Primăria comunei Jibou, jud. Sălaj
PUBLICAȚIUNE

Primăria comunei Jibou județul Sălaj va da în arendă prin licitație publică, care va avea loc în localul primăriei, la 8 Noembrie 1932, orele 10 a.m., teritoriul de vânat depe hotarul comunei.

Prețul de strigare e 1000 lei, dela care are să depună vadiu de 10%.

Condițiunile se pot vedea în localul primăriei în decursul orelor de birou.

Din viața Societăților afiliate

Tabloul membrilor Societ. de vânatoare din Jamul Mare jud. Timiș

Stendl Petru președinte; Chrismann Petru secretar; Lauritz Francisc casir, Mayer Antoniu, Kämpfer Gheorghe, Dudek Ion, Müller Ion, Martin Ludovic, Scheer Iacob, Schützler Filip, Schag Iosif, Maxim Ianoș, David Gheorghe, Krottenthaler Mihai, Mayer Conrad.

Tabloul membrilor societății „Sitarul” din Adjud Putna

C. Lăzărescu, avocat, maistru de vânatoare; Mircea Ioan, ing. silvic, președinte; C. Ceaușu, ing. silvic; Ilie Mărcuță, podgorean, maistru de vânatoare; dr. Gh. Butte, med. veterinar, vicepreședinte; C. Lelescu, funcționar, secretar; Petre Balaci, comerciant, casier; Al. Gheorghiu, proprietar, cenzor; Nicu Gheorghiu, comerciant, cenzor; Emil Simuleac, profesor, cenzor; Luca Andone, col.-pens., N. Lăzărescu, inspector coop., Focșani; T. Fuică, funcționar, I. Vrânceanu, funcț., Sandu Ion, funcț., Dr. I. Culiță, medic oraș, Ivan Dobre, agricultor., D. Dima, agricultor, D. Roșu, contabil, Misimulski C., funcț., Adjud; Angelo Trotto, comerc. Adjud; Gh. N. Vieru, agric. Ruginești; Gh. Mărcuță, agricultor, Ad.-Vechi; Gh. Șerban, comerc., Adjud.

Membrii ai societății de vânatoare „Diana” din Seini jud. Satu-Mare, pe anul 1932

Dr. Selagian Vasile, avocat, președinte; Schvaitzer Bela, proprietar, vice-pres.; dr. Papolczy Vasile, avocat, jurisconsult; Sajo Dezideriu, notar pens., secretar; Papolczy Arpad, propriet., casier; Boros Zoltan, propr., Kováts Gheorghe, propr., maștri de vânatoare; Draganciul Eugen judecător, Cartiș Ioan jude-aj., Kávásy Vasile, propr., dr. Jako Andrei propr., Muske Iosif propr., Schöngpflug Vasile propr., Almási Petru, preot, dr. Koronka Paul preot, Gyarmati Alesandru dir. de bancă, dr. Papolczy Bela propr., Barbul Vasile casier, Toth Vasile propr., Nagy Augustin, propr.

Membrii societății de vânatoare „Lebăda” C. F. R. în ființă la data de 20 Septembrie 1932

Ionescu Constantin, pres. onoare; Simion Ghiorghiu, pres. activ; Popescu Alex., vice-presed.; Ignat Vasile, cassier; Burlan Alex., secretar; Babartz Gh., Dumitrescu Iosif, cenzori; Burlan Dumitru, Georgescu C-tin, Nicolae Constantin consilieri; Stănică Dumitru, Dobrescu Gh. Ioan, Negulescu C-tin, Popescu Nicolae, Datcu Gheorghe, Pascu I. Ghiță, Silivestru, D-tru, Ioniță G. Ghe., Preda Nicolae, Ilie C. Ștefan, Florian Cartăș membri activi.

Membrii societății de vânatoare „Lupul” din comuna Ferdinand I (Caramurat) jud. Constanța

Iosef A. Schein, președinte; Iohan Cheda, vice-pres.; Romanos Bogoloschii, casier; Magnus Schein, secretar; Ion T. Ghițulescu, Eduard Müller, Blazius Polischii, membri.

Iohan Polischii, Anton P. Ternes, Martin C. Ternes, Romanos Sein, Felix Grais, Iosef Fenderich, Emanuel Crais, Iosef C. Ternes, Anton Fenderich, Terente Feclis, Martin Polischii, Hainrich Tucheser, Basilius I. Ternes, Valinus Chedach, Matheas P. Ternes, Vasile Ghișea, Fritz Țugart, D-tru Licol, Tomas Valenschi, Friderich Haman, Marin Trufan, Iohan Prechel, Iohan Țucard.

Membrii societății de vânatoare „Drobia” din Nerău

Eremie Mezin, președinte; Leonte Minișan, casier; George Sârbu, Miletie Minișan, Ghiță Mezin, George Marinca, Mihai Filip Sabin.

Tabloul membrilor soc. de vânatoare „Paza” în Caraomer

E. Juvara, președ. de onoare; Marin Udrescu, preș. activ; D. Bârzan, vice-pres.; Marin Lungu, Ilie Nicolin, I. Crital, S. D. Mihail, Gh. Clenciu, casier, Ionel Marcu secretar, Ion Paraschivesc, Radu Sotode, Andrei Drugă, Ion Budur, Const. Sutu, Dumitru C. Dumitru, D-tru Clenciu, Petre I. Săvescu, Const. Clenciu, I. Drinceanu, C. C. Niculescu, Ilie Pangrate.

Membrii activi ai Societății de vânatoare „Căprioara” din comuna Căprineni, jud. Lăpușna

Anatolie Moraru, Ilie Volcov, Alexei Colța, Nicolai Șolman, Pintile Cocârța, Silvestru Ciobotaru, Iosif Buhna,

Grigorie Sofianu, Ifrim Sofianu, Constantin Vânga, E-fimie Cojocar, Nichita Vânga, Ion Rotaru, Nicolai Mandiș, Filip Colța, Mihail Diviză, Ion Covaș, Ilie Tulbu, Grigorie Solopa, Teodor Covileac, Dumitru Dumitrescu, Nicolai Rusu, Nicolai Ghijîchi, Leonid Ghijîchi, Marcu Dobrovoloschi, Mihail Manea, Grigore Eșanu.

Membrii Societății de vânatoare din Bușteni, jud. Prahova

Ghika Al., președinte, membru la U.G.V.R.; Oprescu I., vice-președinte; Codreanu Gh., vice-presed.; Codreanu I., secretar; Vișan Șt., cassier; Butmălom N., consilier; Vișan P., cons.; Kolzbacher Fr., cons.; Göbl Gh., cons.; Rădulescu C., Thalmayer L. cenzori; Geza Gh., Vișan Gh., Matei Șt., Matei Gh., Balog S., Theiss D., Jinga N., Trică Gh., Hauer Ad., Kramer R., Rădulescu J., Neagu I., Ispravnicu H., Debreți B., Boleanu Șt., Pescaru Gr., Crăciun Gh.

Membrii soc. de vânatoare „Hubertus” Satu-Mare

Dr. Ilie C. Barbul, președinte; col. Zaharie Babeu, Teofil Demeter, Coloman Deresényi, Ioan Franco, Iosif Horvath, Alexandru Horvath, dr. Iuliu Kovats, dr. Bela Lúkö, Bela Mezei, dr. Mihai Pop, Ioan Sallack, Adalbert Seles, Alexandru Heqyi, Adolf Berger, Coloman Kandel, Paul Gerényi, Vasile Erdélyi, Iosif Helmezc, Ioan Horvath (Iancsi) Ioan Horvath, Iuliu Mihalca, dr. Horvath George, Ludovic Raț, căpitan Teofil Braicu, dr. Ștefan Békéssy, Iuliu Crissoph, locotenent Iosif Gedeon, Geza Ember, Mircea Sorescu.

Membrii societății de vânatoare „Zimbrul” din Câmpulung

Bălan Nicu, Boiciuc Vasile, Coca Vasile, Cucu Petca, Fischeler Carol, Giosan Constantin, Glas Arnold, Hofman Arthur, Hasniș Leonte, Moroșan Anton, Popescu Ioan, Rusu Gheorghe, Strugariu Ion, Speidel Ervin, Zettel Carol, Tudorean Petrea, Holdengrăber Izak, Moscu Nicolai, Alboi Sandru Vasile, Pfeiffer Hugo, Caneciuc Vasile, Paul Zettel, Deroftei Gheorghe.

Membrii societății vânătorilor „Vulpe” din comuna Tarutino, jud. Cetatea-Albă

Hecht Iosif, președinte; Kittler Wilhelm, v.-pres.; Neuman Wilhelm, v.-pres.; Baier Woldemar, secretar; Pribe Wilhelm Wilh., paznic; Neumann Martin, Bierwag Eduard, Bierwag Christian Wilhelm, Erdmann Friedrich, Zarbok Gustav, Dölker Johannes, dr. Broneske Otto, Roemmich Karl, inginer, Wutzke Reinhard, Utke Gustav, Utke Iacob, Banek Wilhelm, Röder Samuel, paznic; Stein Tobias, Dompert Gustav, paznic publ., Herschaft Johannes Werner Gottfried, paznic, Mann Gottfried, Lemke Samuel, Martin Johanné paznic publ., Lächelt Friedrich, Lächelt Otto, Neumann Immanuel, Müller Heinrich, Poglubco Nicolae.

Membrii societății de vânatoare „Vulpea-Păunul” din Bârlad

Maior N. Păun, profesor Cezar Ursu, profesor P. Todicescu, procuror Condurache, căpitan C. Iosipescu, prof. D. Panfil, procesor Ursoi, prof. V. Badarau, prof. Negura, Panaghie Petrici, Cicirone Seciureanu, N. Iliescu, I. Gadei, Gh. Ivanciu, I. Salceanu, Vasile Amariche, I. Tipoea, avocat Vasiliu, G. Perju, Ion Badea, Alex. Zighi.

Membri societății de vânatoare „Cendrel” din Gurăului

Costică Căpriară, pres.; Ioan Florea, casier; Petru Gâtă, Ioan Biclea, v.-pres.; I. Lazăr, Costică Stoigler, secretar; Silviu Crăciunosi, Nicolai Moldovani, Ioan Daman, Petru Sinnu, Danil Lepădat, Nicolai Brod, Ioan Stanciu, Petru Dămian, Iosif Ritivoiu, Vasile Ritivoiu, Dumitru. Muntean.

Membri de onoare: Nicolai Ionescu, judecător; Carol Boc, ins. de vânatoare; I. Andrei, ing. silvic; Nicolai Honzu, director școlar; Iacob Bologa, preot.

Membrii societății de vânatoare Baimaclia jud. Cahul

Hugo Wilske, Albert Wilsche, Dumitru Munteanu, Iacob Gebhardt, Toader Cazac, Alfred Maut, Georg Groiner, Johanes Wiedmer, Gavril Marin, Gottfrid Erdman, Gottlieb Smander, Oscar Necher, Ivan Cubur, Emanuel Mix, Alexander Lefler, Petrea Dușa.

Membrii societății vânătorilor din Zalău și jur

Iuliu Ötves, Barra Ludvic, Brener Coloman, Bratis Ioan, dr. Boloni Zoltan, dr. Gazda Andrei, Gulyás Andrei, Halmágyi Albert, Hampel Frederic, Nagy Iosif, dr. Roth Herman, Seres Béla, dr. Supuran Victor, Szabó Zsigmond, Sziliágyi Andrei, Terdic Francisc, Tiberiu Tókóli, Alexandru Novac, Gheorghe Șesan, Váradi Alexandru, Paul Boloni.

Membrii soc. de vânătoare „Epure” din Cheglevici

Enric, Marchang, Iosif Wambach, Iosif Stein, Mihai Roth, Francisc Bayer, Ioan Stein, Ioan Kuhn, Francisc Turanszky, Maté Streit, Petru Marchang, Enric Lenhardt, Francisc Schadi, Gligor Mohancoo.

Membrii clubului de vânătoare „Dr. Gheorghe Nedici” Sadapura

Membri de onoare : Dr. Nedici Gheorghe, dr. Philipovici; membri ordinari : Comitetul clubului, Mustatza Otto Baron, președinte ; Isopescu Aurel, vice-președinte ; Dr. Luța Petre, secretar ; Dr. Ștefanovici I., casier ; Mys Anton, maestru vân. ; Perece Brast, lociit. maestru ; Dollinger Iosif, Oppelt Eduard, membri fără funcție ; „Membri : Anhaucht Albert, dr. Boldur Vasile, Cicei Nicolai, Fiala Adolf, Grauer Leon, Kattler Robert, dr. Kmitta Vladimir, Mitrofanovici A-dru Oppelt, Ferdinand, Perece Ruth, Pitkowicz Max ; Podolciuk Ioan, Roy Cornel, Tiron Silvestru ; mem. extraordinari : Anhauch Lilly, Sahleanu Vlahie, Macarenco Ștefan a lui Ilie ; Hutuleac

Ștefan a lui Simion, Sorocean Ioan a lui Dumitru, Caduc Nicolae a lui Vasile, Scraba Vasile a lui Grigorie, Manoleac Petru, Palamariuc Gheorghe a lui Gheorghe, Vasilache Gheorghe a lui Vasile, Petriuc Ioan a lui Vasile, Rusnac Tanasie, Melneciuc Z. Miron, dr. Oscar Josan.

Membrii soc. vânătorilor din Ulmeni și jur jud. Sălaj

Augustin Podoabă, Ștefan Setel, Aloizin Nemezc, dr. Alexandru Șandor, Carol Șoș, Aufusti Gavriș, Teofil Pop, Carol Gellbert, Arpad Balogh.

Membrii societății de vânătoare „Mehadica”

Șandru Ion, Riteș Ion, Catana Isailă, Urecheatu Nicolae, Șandru D-tru, Roșca Meilă, Ienea Nicolae, Vrajitori Trifu, Armaș Ianăș, Armaș Gheorghe, Irimescu Iancu, Fiat Gheorghe, Badescu Meilă.

Membrii societății de vânătoare „Antoniu Mocsonyi” din Coțman (Bucovina)

Dr. Costețchi Vasile, Președinte ; ing. Dangonvschi Anton, vicepreș. ; Gafencu Tudor, casier ; Astaloș Grigore, secretar ; Scholmayer Victor și Iurnitschek Ervin, maștri de vânătoare ; dr. Sireteanu Xenofon și Nossievici Ștefan cenzori ; membri : Andruhovici Dumitru, Buțura Dumitru, Constantinovici Lazar, Cholodniuc Nicolae, Dan Dumitru, Iacobovici Cazimir, Kimelman Irmin, Morariu Tudor, Nargang Richard, Ostaficiuc Emilian, Romano Adolf, Vasilovici Gheorghe, Vihovici Iosef, Hans cavaler de Wildauer, Dionis Cavaler de Anhauch, Mironovici Teofil, Caniuc Vladimir, Schermer Hans, Palaghian Ion.

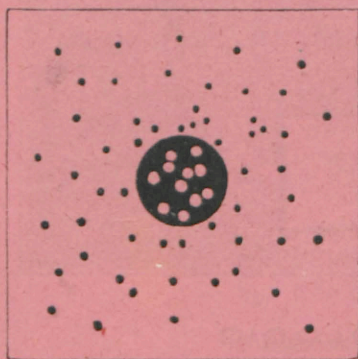
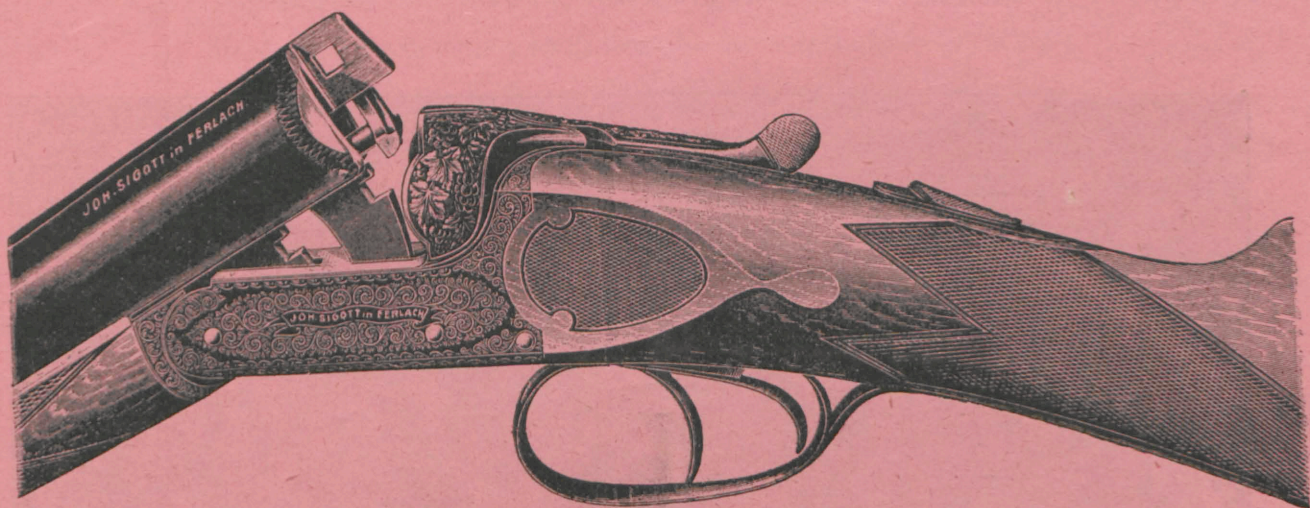
FABRICA DE ARME DE VÂNĂTOARE IOHANN SIGOTT

FERLACH — KARNTEN — AUSTRIA

PRODUCE ȘI VINDE CELE MAI MODERNE

ARME DE VÂNĂTOARE ȘI ANUME:

ARME DE VANATOARE ELEGANTE CU DOUĂ ȚEVI DE ALICE CU ȘI FARA COCOAȘE
ARME PENTRU TRAGERE LA PORUMBEI (ȘI PERECHI) TOATE CU UN TIR SUPERIOR

CIBLA

Mărimea 63 x cm. cu lovitură trasă din foraj Sigott-Drall-Rifle la 50 pași cu alicie No. 6

Inventatorul și singurul îndreptățit la construirea „forajului Sigott-Drall Rifle” cu efect de tir neobișnuit de strâns și o penerație mare a alicelor (v. cibla). Construește deasemenea arme mixte, arme mixte sistem Bock, Drillinguri, arme cu două țevi de glonț (Expres) și carabine cu repetiție în toate calibrele chiar și pentru glonțul de mare viteză 7x65 Brenneke și 8t x 60 Magnum. Gloanțele acestor cartușe au o traectorie aproape dreaptă până la peste 300 m. și o eficacitate fulgerătoare asupra vânatului. Armele pentru aceste cartușe se pot utiliza în special pentru vânarea cerbilor mari, pentru mistreți și urși

Glonț Sigott

pentru forajul Sigott-Drall-Rifle și pentru țevi cu foraj choke

Armele mele sunt subraportul construcției precise și solide precum și al calității tirului, foarte efine și dau pentru orice armă o garanție pe cinci ani. Construcțiile mele sunt premiate de multe ori cu medalii de aur. Mii de scrisori de mulțumire din partea notabilităților și a vânătorilor profesioniști stau la dispoziția tuturor.

Catalogul bogat ilustrat în care sunt gravate după natură și descrise în amănunt armele mele. Se trimite la cerere de fabrica mea sau de Uniunea Generală a Vânătorilor din România.

STR. GENERAL TELL No. 9 bis, unde se pot vedea și cumpăra.

MICA PUBLICITATE

REVISTA VANATORILOR, Tarif :

1 Pagină	Lei 500
1/2 „	„ 250
1/4 „	„ 125

Un cuvânt cu un minim de 10 cuvinte, 1 leu.

Pentru clișeele executate prin îngrijirea Revistei, pe lângă costul spațiului ocupat pe pagină, se percepe 2 lei de centimetrul pătrat. Clișeele „autotipie” se execută după fotografiile sau desaturile în tuș trimise și în dimensiunile dorite. Pentru publicarea clișeeilor gata executate și trimise Revistei, nu se percepe nici o taxă, în afară de acele prevăzute în tarif.

UNIUNEA GENERALA aduce la cunoștința membrilor și societăților afiliate că oferă intermediul ei pentru orice fel de transacțiuni ce se raportează la arme de vânat, trofee, utensilii, câini, etc.

În acest scop Uniunea acceptă cu titlu absolut gratuit să expună la sediul ei spre vederea amatorilor obiectele oferite și cari bineînțeles se pretează de a fi expuse.

Publicitatea referitoare se face după dorința vânzătorului conform tarifului micii publicități.

Numai spezele de corespondență eventuală sunt în sarcina vânzătorului.

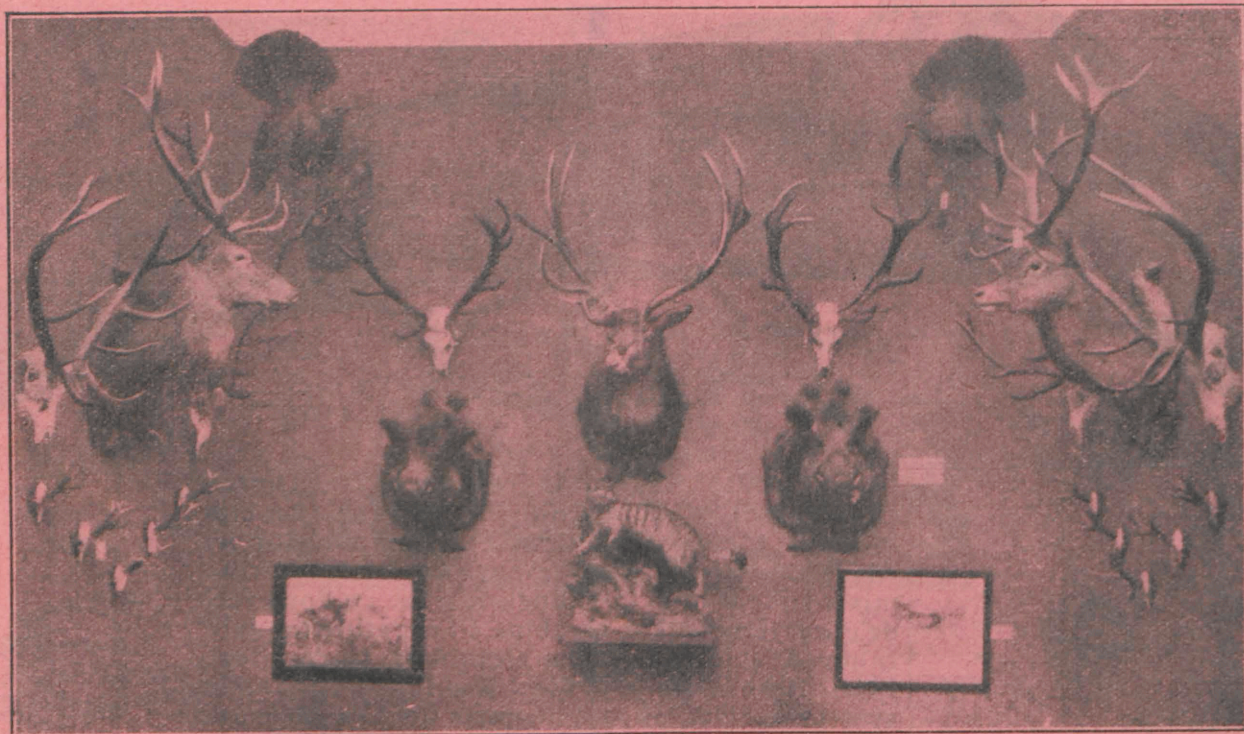
A. SCHNITZAR, autorul lucrării „Dresarea și educația câinelui”, care apare în Revistă, dresază câini de vânătoare sau de orice altă rasă, fiecare pentru specialitatea ce natura câinelui o indică sau după dorința proprietarului.

Institutul de dresaj A. Schnitzar, fiind în preajma Bucureștilor, proprietarii câinilor își pot vizita deseori favoriții, dacă îi plasează spre dresare în pensune la institut.

Costul pensiunii modest, variând după talie, rasă și regimul dorit de proprietar.

Tot astfel și costul dresajului.

Doritorii de a da o educație aleasă câinilor lor favoriți se pot adresa d-lui A. Schnitzar prin Uniunea Generală a Vânătorilor, Str. General Christian Tell 9 bis. București.

INSTITUTUL DERMOPLASTIC-ZOOLOGIC

I. ENACHESCU MUSCEL

Medaliat cu diplome de onoare și medalii de aur

Casa proprie

București II — Strada Barbu Delavrancea No. 39 (Soseaua Kiseleț)

Telefon 332 09

Naturalizare de animale, păsări, reptile, amphibii, etc., cranii și schelete complete albite și montate, colecțiuni de coarne, ovologie entomologie și etnografie, diferite preparate anatomice în alcool și din papier-maché, grupuri biologice.

Preparăm orice trofee vânătoarești europene și exotice, colecțiuni complete pentru școli, după programul analitic, exemplarele vor fi determinate cu date științifice, se primesc tot felul de piei pentru argăsit și lucrat covoare cu capul naturalizat.

REVISTA VÂNĂTORILOR

ORGAN OFICIAL AL UNIUNEI GENERALE A VÂNĂTORILOR DIN ROMANIA
SEDIUL „UNIUNEI”: STRADA GENERAL CHR. TELL No. 9 bis — TELEFON: 2/51/58

Redactată de cei mai de seamă tehnicieni și specialiști în materie de vânatoare din țară, publică: articole cu subiecte pur vânătorești de interes general, privind protecția și înmulțirea vânatului, educația vânătorească, tehnica armelor, chestiunile juridice privitoare la legea vânatului, dispozițiile luate de organele administrative ale vânătorei, lista contraveniențelor la legea de vânatoare, dări de seamă a societăților de vânatoare afiliate, precum și orice gen de literatură cu subiecte de vânatoare.

Abonamentul anual 300 lei. - Pentru soc. afiliate 400 lei. - Costul stemei 200 lei

Anunțuri comerciale 1 pag	500 lei lunar
½ pagină	250 lei lunar
¼ pagină	125 lei lunar
Mica publicitate	1 Leu cuvântul
Abonamentul la „Revista Vânătorilor” ESTE OBLIGATOR PENTRU TOȚI membrii Uniunii (Art. 6 din Statute).	

„Revista Vânătorilor” este unicul mijloc de comunicare al tuturor vânătorilor din toată țara, care au să-și spună ceva. De aceea, dacă aveți ceva de cumpărat, de vândut, de schimbat, sau de pus o întrebare tehnică vânătorească, adresați-vă „REVISTEI VÂNĂTORILOR”

La orice corespondență atașați mărcile pentru răspuns

Administrația revistei expediind regulat fiecare număr tuturor abonaților, orice vină de neprimire cade exclusiv în seama poștei, căreia trebuie adresate înscris toate reclamațiile. Plata cotizației anuale se primește până la 1 Aprilie, dată când revista se trimite contra ramburs

UNIREA face PUTEREA

STRÂNGETI-VĂ în jurul UNIUNEI

Domnii colaboratori pot obține oricâte separate, doresc, din articolele domniilor lor, comandându-le direct la tipografie sau prin intermediu Uniunii, după un tarif minimal.

*
**

Manuscrisele nu se inapoiază. * Domnii colaboratori sunt deci rugați să-și păstreze copie de pe articolele trimise pentru „Revista Vânătorilor”

**
*

Prețul unui exemplar 25 Lei
Prețul unui număr vechi 30 Lei

